

JAGT, VILDT & NATUR UDGIVET AF DANMARKS JÆGERFORBUND

Jæger⁹

24. ÅRGANG SEPTEMBER 2015

Der er noget i luften ...

Og de flyver stærkt. Tag med på jagt efter bekkasiner, de våde enges „snepper“.

Hjortevildtoversigten

De store hjortearter er stadig i fremgang, selv om der på nogle distrikter kan spores en tilbagegang i bestandene.

Jagten på succes

På besøg hos Hobro IKs træner Jonas Dal, som gerne skifter fra fodboldstøvler til pürschstøvler, når tid gives.

Carsten Dahl-Hansen

Du kan slå to fluer med ét smæk ved at indsende vinger fra eksempelvis dine nedlagte ænder og gæs: Du støtter forskningen og har samtidig mulighed for at vinde fine præmier.

Vingeundersøgelsen i sæsonerne 2014/15 og 2015/16

Der skete markante ændringer i mulighederne for jagt på vandfugle i sæsonen 2014/15. Disse ændringer var resultatet af de tilbagevendende jagttidsforhandlinger i Vildtforvaltningsrådet, som medførte, at jagten på stor og toppet skallesluger samt de tre mågearter sølvmåge, sildemåge og svartbag blev lukket. Herudover blev jagt på edderfuglehunner også lukket. Modsat blev der givet en udvidet jagttid på gæs, idet der blev åbnet for jagt på grågås, blisgås og kortnæbbet gås på land i hele januar måned. Kun for sæd-gås blev der indført en stram-

mere forvaltning, idet der nu kun tillades jagt på denne art i Vordingborg, Guldborgsund og Lolland kommuner og kun i perioden september-november.

Med de indførte ændringer var forventningen til årets vingeundersøgelse, at der ville komme færre vinger ind end i de forrige år. Sådan blev det ikke. Der blev samlet indsendt 13.932 vinger i sæsonen 2014/15, hvilket er helt sammenligneligt med de to tidligere sæsoner med hhv. 13.709 og 14.086 vinger. Naturligt nok kom der ingen vinger fra skalleslugere og måger, men der blev indsendt 2.234

vinger af edderfugl, vel at mærke kun fra hanner. Vi skal helt tilbage til 2003/04-sæsonen, siden vi sidst har modtaget flere end 2.000 edderfuglevinger i en sæson, og her taler vi om både hanner og hunner.

Med hensyn til gæssene har der været en stigende tendens i antallet af modtagne vinger i de seneste år. Med en udvidet jagt i januar måned er denne stigning fortsat og har i nogen grad kompenseret for tabet af skalleslugere og måger. Specielt for kortnæbbet gås og canadagås er der sket en meget markant stigning i antallet af indsendte vinger,

hvoraf størstedelen er nedlagt i januar måned. For kortnæbbet gås udgør vingerne fra gæs nedlagt i januar 47% af sæsonens vinger sammenlignet med 3-7% de forrige år. For canadagås blev 70% nedlagt i januar sammenlignet med 16-37% i de forrige år.

Vingeundersøgelsen afspejler ikke nødvendigvis afskydningen af gæs på landsplan, men resultatet indikerer dog, at en del jægere har udnyttet muligheden for gåsejagt i januar.

Læs mere om vingeundersøgelsen, og se mere detaljerede resultater for de enkelte arter på hjemmesiden bios.au.dk/vinger.

Deltag i den nye vingeundersøgelse 2015/16 her fra starten af sæsonen ved at indsende vinger fra nedlagte gæs, svømmeænder, blishøns og dobbeltbekkasiner. Send kun én vinge fra hver fugl og KUN fra vilde fugle, altså ikke fra udsatte gråænder. Fra oktober vil vi også gerne have vinger fra dykænder og skovsnepper.

Alle, der indsender vinger i sæsonen 2015/16, deltager i lodtrækningen om hhv. fire dages duejagt i England med Buhls Jagtrejser og et gavekort på 1.000 kr. fra Danmarks Jægerforbund. Derudover kan man hver måned vinde knive, og blandt indsendere i september og oktober trækkes der lod om deltagelse i jagter med Naturstyrelsen. Vinderchancen stiger med antallet af indsendte vinger. Vinderne af lodtrækningerne kan man finde på vingeundersøgelsens hjemmeside.

Vingeundersøgelsen betaler al porto ved forsendelse af vinger. Er man interesseret i at bidrage, fremsender vi frankerede specialkuverter og en vejledning. Oplys navn og adresse enten på tlf. 87 15 50 00 eller i en e-mail til vinger@dmu.dk.

Læs mere om vingeindsamlingen og om, hvordan man indsender, på hjemmesiden bios.au.dk/vinger.

Knæk og bræk!
Thomas Kjær Christensen,
Aarhus Universitet, Kalø

Næste nummer af Jæger
Oktoberudgaven af Jæger vil være omdelt omkring den 1. oktober.

SIDEN SIDST

Siden sidst-siderne redigeres af Carsten Dahl-Hansen.
Tlf. 88 88 75 57. E-mailadresse: cdh@jaegerne.dk.

Korrekt og forsvarlig

Alle jægere ved, hvordan jagtvåben skal opbevares på bopælen, men hvordan er reglerne, når våben skal opbevares i forbindelse med jagt?

Foto: Steen Axel Hansen

- Jeps, så er far her parat til at køre tværs over landet til hønejagt hos fætter Poul. - Stop lige et øjeblik. Tror du ikke lige, at du skal nærlæse denne artikel før du tager af sted? - Det vil være en rigtig god idé!

INGEN JÆGERE KAN være i tvivl om, hvordan jagtvåben med tilhørende ammunition skal opbevares på bopælen. Derimod bliver der ofte stillet spørgsmål til, hvordan jagtvåben og jagtammunition bør opbevares under transport på vej til jagt og i pauserne under jagten. I et forsøg på at få besvaret de spørgsmål har vi aflagt besøg i Københavns Vestegns Politi, Administrativt Center Øst, der er det officielle navn på den enhed, der behandler våbensager øst for Storebælt. Som de fleste sikkert kan regne ud, hedder afdelingens pendant i det jyske Administrativt Center Vest, og den er placeret i Holstebro. Endvidere har vi talt med politiassistent Anders Eggert fra Tungvognscenter Øst i

Midt- og Vestsjællands Politi, som er specialist i reglerne om vejtransport af farligt gods.

Ingen personlig henvendelse

Sektionsleder Finn Jensen i Administrativt Center Øst tager imod mig i døren og viser mig op på sit kontor, hvor han over en kop kaffe fortæller lidt om afdelingen og lovgivningen vedr. opbevaring af jagtvåben.

- Indtil for nylig blev ansøgninger og forlængelser af våbentilladelser behandlet ude i de enkelte politikredse. Det er nu slået sammen i Administrativt Center Øst og Vest. Afdelingerne har ikke personlig betjening, så alle henvendelser skal ske telefonisk eller skriftligt, og ansøgninger om

våbentilladelser kan faktisk sendes og betales digitalt ved brug af NemID. Selv om der selvfølgelig er en rationaliseringsgevinst, når man vælger at samle alle våbensager to steder, er en anden målsætning efter sammenlægningen, at sagerne skal behandles med en større faglig kvalitet og ensartethed, for det er vel ingen hemmelighed, at det tidligere er påstået, at våbensagerne ikke blev behandlet ens i de forskellige politikredse!

Med udgangspunkt i en almindelig jæger, der ikke erhvervsmæssigt køber jagtvåben og ammunition, spørger jeg, om der er regler for, hvor meget ammunition den enkelte jæger må erhverve.

- En jægers våben er typisk hagl-

opbevaring af jagtvåben

- når de ikke er i dit våbenskab

Sektionsleder Finn Jensen deler gerne sin viden om våbenlovgivningen med Jæger. Han er også helt på det rene med, at reglerne for midlertidig opbevaring af våben ikke er beskrevet i alle detaljer. I mange tilfælde vil det være svært at afgøre, om reglerne er overholdt, hvorfor en konkret vurdering ofte må bero på en afgørelse ved domstolene.

geværer, jagtrifler og salonrifler med tilhørende ammunition, siger Finn Jensen og fortsætter: - Den enkelte jæger må erhverve op til 500 patroner på hver våbentilladelse, men der er ingen begrænsning i antallet af haglpatroner til jagtgeværer. Man skal blot opbevare ammunitionen i et våbenskab, som opfylder bestemmelserne i våbenbekendtgørelsen. Når du skal på jagt eller på skydebanen, er det selvfølgelig tilladt at tage den nødvendige mængde patroner med, så i den retning sætter våbenlovgivningen ingen begrænsninger. Du skal bare være opmærksom på våbenbekendtgørelsens bestemmelser om transport af våben, når du forlader det sted, der er registreret som opbe-

Våben og ammunition er ikke forsvarligt opbevaret i en almindelig bil. En fastboltet, aflåselig boks til våbnene og tilsvarende boks til ammunitionen kunne være en mulighed. Ved en opringning til landets største jagtforretninger blev det samstemmende oplyst, at der findes våbenbokse til biler, men det er ikke en vare, som lagerføres. Blandt andet på grund af prisen og en manglende efterspørgsel. En af forretningerne var bekendt med, at enkelte firehjulstrækkere, i den dyre ende af skalaen, markedsføres med en integreret, fastboltet, aflåselig våbenboks.

varingsadresse for dine jagtvåben.

Lukket etui

Meget forenklet siger våbenbekendtgørelsens § 9, at våben og ammunition skal transporteres forsvarligt for eksempel under konstant tilsyn eller tildækket i et aflåst transportmiddel eller på tilsvarende betryggende måde. Våbnet må ikke være ladet og skal uden for de områder, hvor våbnet lovligt må anvendes, være indpakket i et lukket etui eller lignende. Endvidere skal våbnet transporteres så direkte som muligt mellem opbevaringsstedet og anvendelsesstedet. Jeg spørger derfor Finn Jensen, hvordan man skal forholde sig, hvis man for eksempel skal ind på en tankstation eller et ca-

feteria, når man kører på jagt, og om der er en begrænsning i den mængde ammunition, den enkelte jæger må transportere.

- Tankning af bilen kan ofte lade sig gøre samtidig med, at man har bilen under konstant tilsyn, som det er formuleret i lovgivningen, siger Finn Jensen og fortsætter: - Det er derimod mere problematisk, hvis du skal ind på et cafeteria for at spise. En mulighed kunne være at tage våbnet med ind på spisestedet, da det typisk ligger i et etui eller en kuffert. Bliver våbnet stjålet fra bilen, mens du er inde på et cafeteria, er det da nærliggende at sætte spørgsmålstegn ved, om transportreglerne er overholdt. Men alle disse grænseområder er ikke >

Der er ingen begrænsning i den mængde haglpatroner, den enkelte jæger må erhverve. Bekendtgørelse nr. 788 om vejtransport af farligt gods og ADR-konventionen giver mulighed for transport af 80 kg patroner fra forhandleren til bopælen og i praksis over 80 kg fra bopælen til anvendelsesstedet, men hvor meget over 80 kg er ikke klart beskrevet. Uanset mængden af ammunition, og hvilken af de to bestemmelser transporten foretages efter, taler vi om bruttovægt. Altså patronernes reelle vægt. Det forudsættes, at transporten foretages af privatpersoner til eget forbrug. Sker transporten erhvervsmæssigt, hvis man for eksempel transporterer patroner til andre, gælder der helt andre regler.

➤ konkret beskrevet i lovgivningen, så i sidste ende er det en domstolsafgørelse, om transportreglerne er overholdt. Til spørgsmålet om der er en begrænsning for, hvor stor en mængde ammunition den enkelte jæger må transportere, kan jeg kun sige, at våbenlovgivningen ikke sætter nogen begrænsning, blot mængden af ammunition står i et rimeligt forhold til den aktivitet, der skal udøves. Derimod er jeg usikker på, om der kan være en begrænsning i forhold til reglerne om vejtransport af farligt gods, men det er en anden afdeling, der administrerer de regler. Vi tager kun udgangspunkt i våbenloven med tilhørende bekendtgørelser og cirkulærer.

80 kg patroner

For at afslutte emnet om transport af våben og ammunition spørger jeg Anders Eggert i Tungvognscenter Øst, om der er en begrænsning i den mængde ammunition, som må transporteres. Eggert er ikke i tvivl og siger: - En jæger må som privatperson transportere patroner med en bruttovægt på op til 80 kg efter reglerne i Bekendtgørelse nr. 788 om vejtransport af farligt gods. Er det ikke tilstrækkeligt, må han efter ADR-konventionen transportere en ubegræn-

set mængde, dog må den enkelte emballage ikke indeholde mere end 450 kg bruttovægt. Bruttovægt er i den forbindelse patronernes samlede vægt inklusiv hylster, hagl og krudt eller mere enkelt hele patronens vægt. Uanset om man transporterer patronerne efter reglerne i bekendtgørelsen eller efter ADR-konventionens

regler, er det en betingelse, at patronerne skal anvendes, altså afskydes, af den person, der foretager transporten, og der må ikke tages patroner med til andre.

For at undgå forvirring om indviklede konventioner og bekendtgørelser forsøger vi her at gengive Eggerts udsagn på almindeligt dansk: Omskrevet kan man sige, at man som privatperson må transportere op til 80 kg ammunition til eget forbrug fra forhandleren til bopælen. Fra bopælen til anvendelsesstedet må der transporteres en ubegrænset mængde, blot ammunitionen er til eget forbrug, men i praksis vil der givet være en udefineret grænse for hvor meget over 80 kg, der vil blive accepteret som værende til eget forbrug. Transporterer man ammunition til andre, for eksempel til en jagtkammerat eller med henblik på salg, anses transporten for at være erhvervsmæssig, og så stilles der helt andre og meget restriktive krav til transporten. Krav, som er alt for omfattende at redegøre for her.

Ser jeg på mig selv og mine nærmeste jagtkammerater, kommer vi ikke i nærheden af de 80 kg, der er nævnt i bekendtgørelsen. Én jagtpatron vejer eksempelvis ca. 40 gram, og divideret op i 80 kg bruttovægt svarer det til omkring 2.000 patroner, så mon ikke de fleste jægere er dækket rigeligt ind? Men for at få styr på opbevaringsreglerne springer vi tilbage til Finn Jensen.

Samfundet har til stadighed fokus på opbevaring af våben. Derfor skal midlertidig opbevaring af jagtvåben og ammunition i forbindelse med jagt altid ske med omtanke og ikke som her, hvor våben og ammunition opbevares sammen.

Hjortevildtoversigten

2015

Tekst: Mads Flinterup, Danmarks Jægerforbund.

Foto: Jan Petersen m.fl.

En kronhind og hendes kalv nyder morgensolen i Tisvilde Hegn.

De ældre kronhjorte kaster deres gevir først og de sætter også deres nye gevir først. Fotoet er taget midt i april.

Steen Axel Hansen

ÅRETS OVERSIGT BASERER sig igen i år på de 12 regionale hjortevildtgruppers opgørelser af de regionale forårsbestande. 2015 sætter igen antalsmæssig rekord, men særligt kronvildtbestandene ser flere steder ud til at være stagnerende.

På landsplan er der opgjort 53 delbestande af kronvildt, heraf meldes de 23 i stigning, mens seks bestande meldes i tilbagegang. Tilbagegangen i disse delbestande kan ses som et udtryk for, at forvaltningen lokalt begynder at virke. Der kan dog stilles spørgsmål ved, om denne effekt er holdbar på lang sigt under de givne vilkår. I sæsonen blev jagten i sin væsentlighed reguleret via 10 lokale jagttider på kronvildtet.

Antalsmæssigt er den danske forårsbestand af dåvildt nu på næsten samme størrelse som kronvildtbestanden. Der opgøres ikke mindre end 91 delbestande af dåvildt, hvilket vidner om denne vildtarts store udbredelse. Antallet af delbestande vidner dog også om, at dåvildtet er mere stationært i deres adfærd. Mere end to tredjedele af dåvildtbestandene meldes fortsat i vækst. Holder denne udvikling stik, varer det næppe længe, før der er mere dåvildt end kronvildt på den frie vildtbane i Danmark. Det skal dog retfærdigvis nævnes, at 60% af det danske dåvildt stadig står på øerne. Jagten på dåvildt forvaltes via 22(!) lokale jagttider, men især på Fyn har man indtil videre haft succes med forvaltning via frivillige aftaler.

Nordjylland

Da den nordjyske hjortevildtgruppe i 2014 ændrede proceduren for, hvordan bestandene nord for Limfjorden blev opgjort, steg bestandsestimatet med ca. 40%. Gruppen har valgt at fastholde modellen, hvorpå bestandene opgøres, og årets opgørelse holder sig på samme niveau som sidste år.

I det nordlige Thy opleves der en forskydning af bestanden, således at der i området sydvest for Hanstholm-reservatet er en tilbagegang, hvori- mod der nordøst for reservatet opleves en fremgang. Om denne forskydning skyldes, at kronvildtet finder det jagtfrie område ved Testcentret i Østerild mere attraktivt, eller det har andre årsager, vides ikke. I området nord for Hjørring-Frederikshavn-vejen opleves bestanden som faldende. I de øvrige områder opleves der en svag stigning eller stagnation. I området fra Hanstholm til Løkken finder gruppen bestandens størrelse i overensstemmelse med områdets bæreevne. I de øvrige områder er der plads til flere dyr. I området langs Jammerbugten opleves en for kraftig afskydning af yngre hjorte, og gruppen overvejer en fredning fra spidshjort til fem sprosser på en stang. I Thy-området ønskes også en mere henholdende afskydning af yngre hjorte. Gruppen er overordnet set tilfreds med bestandssammensætningen i hele området.

Thy og Hanherred er blandt de områder, hvor dåvildtbestandene er relativt nyetablerede, idet de er baseret på udsætninger inden for de seneste 10 år. Bestanden langs Jammerbugten vurderes nu at have nået områdets bæreevne. I resten af Nordjylland vurderes der at være plads til yderligere dyr. Gruppen har fra 2014 fået indført jagttid i hele december på då-, -kalv og -spidshjort. I den første uge i januar er der jagttid på de resterende hjorte. Gruppen følger nøje bestandsudviklingen omkring dåvildt med henblik på en yderligere justering af jagttiden.

Himmerland

I afrapporteringen fra 2014 gjorde gruppen gældende, at kronvildtets tilvækstkurve i Rold Skov var knækket. Det til trods måtte gruppen opfordre til øget afskydning af hinder >

> Kronvildt

Område	estimat12	Udv.12	estimat13	Udv.13	estimat14	Udv.14	estimat15	Udv.15
Nordjylland	1.800		2.350		3.270		3.340	
Mors				10		9		→
Thy	500-600	↑	750	↗	960	↗	855	↘
Hanherred	300	↓	500	↗	890	↗	1134	↗
Tranum	500-600	↑	600	↗	400	↗	395	→
Vestlige Vendsyssel				80	↗	80		→
Østlige Vendsyssel				10	↗	10		→
Centrale Vendsyssel				450	↑	502		↗
Nordlige Vendsyssel	400	→	500	→	470	→	354	↓
Himmerland	1.015		1.100		1.180		1.190	
Vesthimmerland	40-50	↑	60-70	↑	70-80	↑	90-100	↑
Sydhimmerland	10-20	↑	30-40	↑	80-100	↑	150-180	↑
Rold Skov	900	↓	950	↗	950	↘	900	↓
Østhimmerland	20	↑	10-15	↑	10-15	↑	10-15	↑
Mariager-Randers	30-40	↑	40-50	↑	50-60	↑	15-30	↑
Vestjylland	4.300		4.750		4.800		4.800	
Klosterheden	550	↗	550	→	550	→	550	→
Feldborg	550	↗	700	↑	750	↗	750	↗
Ulborg	3.200	→	3.500	→	3.500	→	3.500	↘
Midtjylland	3.035		3.300		3.460		3.665	
Hammel-Bjerringbro	650-700	↑	650-700	↑	650-750	↗	700-750	↗
Kompedal-Myremalm	370-400	↑	350-400	→	350-450	↗	400-500	↗
Gludsted, Nørlund, St. Hjælland og Skærbæk	1500-1600	↑	1500-1700	↗	1600-1800	↑	1800-1900	→
Hastrup, Rørbæk og Matstrup	350-400	→	500-600	↑	500-600	↑	500-600	→
Odder	50	→	100	↑	100-120	↑	80-100	→
Djursland	2.450		2.600		2.675		2.700	
Emmedsbo-Sostrup	250	↑	350	→	350	→	350	→
Meilgaard	350	↓	350	↓	350	→	200	↓
Fuglsø Mose og Ramten Skov	650	→	650	↑	650	→	750	↑
Løvenholm, Fjeld og Brunmose	650	→	650	→	650	→	650	→
Skaføgaard, Rosenholm og Sofie Amaliegaard	250	↑	250	↑	300	→	300	→
Tirstrup og Stubbesø	200	↑	250	↑	300	↑	350	↑
Rougsø	25	↑	25	↑	25	↑	25	→
Skiffard			50	↑	50	↑	75	↑
Syddjylland	4.350		4.550		5.450		5.400	
Oksbøl	1.400	→	1.400	→	1.800	↑	1.600	→
Vorbasse-Hovborg	900	↑	900	↗	1.000	↑	1.100	→
Sdr. Omme	700	↑	700	↗	900	↑	1.000	↑
Birkebæk, Høgildgaard m.fl.	450	↑	500	↑	550	↑	500	→
I øvrigt	900		1.050	↑	1.200	↑	1.200	→
Sønderjylland	1.365		1.430		1.595		1.525	
Als	15	↑	25	↑	30	→	30	→
Bommerlund og Frøslev	350	→	300	↑	300	→	300	→
Aabenraa til Haderslev	50	↑	60	→	70	↗	70	→
Skærbæk til Toftlund	400	↑	425	→	450	→	450	→
Løgumkloster til Tønder	100	↑	125	↑	125	→	150	↑
Omkring Gram	400	↑	425	→	550	↑	450	→
Bramming til Ribe	50	↑	60	↑	60	→	50	→
Haderslev til Kolding			10	→	10	→	25	→
Syd- og Vestsjælland	545		710		725		760	
Saltbæk Vig	150	↑	150	↑	150	↑	175	↑
Åmosen	300	↗	400	↗	400	→	400	→
Holmegaard og Gisselfeld m.fl.	70	↑	100	↑	100	↑	110	↑
Øst for Ringsted	14	↑	20	↑	25	↑	25	↑
Hvalsø skovene	10	↑	20	↑	25	↑	25	↑
Vordingborg			20	↑	25	↑	25	→

Kronvildt (fortsat)

Område	estimat12	Udv.12	estimat13	Udv.13	estimat14	Udv.14	estimat15	Udv.15
Nordsjælland	235		335		370		400	
Halsnæs	20-25	↑	25-30	↑	30-35	↑	25	↗
Tisvilde	35-45	↑	55-65	↑	60-70	↑	75	↗
Valby Hegn	75-85	↑	95-105	↑	100-115	↑	100	↗
Harager Hegn	70-75	↑	85-90	↑	90-100	↑	100	↗
I øvrigt	25-35	↑	55-65	↑	65-75	↑	100	↗
Samlet forårsbestand	19.095		21.125		23.525		23.780	

Dåvildt

Område	estimat12	Udv.12	estimat13	Udv.13	estimat14	Udv.14	estimat15	Udv.15
Nordjylland	1.370		1.825		2.235		2.650	
Thy	120	↑	150	↑	260	↑	288	↗
Hanherred	4-500	↑	600	↑	715	↑	933	↑
Tranum	400	↑	550	↑	210	↑	235	↗
Vestlige Vendsyssel	400	→	400	→	300	↑	235	↘
Østlige Vendsyssel			125	↑	240	↑	275	↑
Centrale Vendsyssel					180	↑	270	↑
Nordlige Vendsyssel					270	↓	332	↑
Læsø					60	↑	80	↑
Mors*							3	↑
Himmerland	485		600		630		650	
Trend	100	↑	120	↑	120	↑	120	↑
Livø	130	↑	110	↑	110	↑	110	↑
Østhimmerland	30	↑	30-40	↑	30-40	↑	30-40	↑
Hobro til Hadsund	150	↑	150	↑	150	↑	125	↑
Mariager-Randers	75	↑	70-80	↑	70-80	↑	70-80	↑
Himmerlandske Heder			70-80	↑	20-30	↑	30-40	↑
Ålestrup-Mødrup-Skals			30-40	↑	30-40	↑	60-80	↑
Tjele					80	↑	80	↑
Vestjylland	1.220		1.450		1.660		2.220	
Klosterheden	270	↑	325	↑	375	↑	450	↑
Idom	110	↑	135	↑	160	↑	200	↑
Sørvad	50-65	↑	50-65	↑	65	↑	80	↑
Vinderup-Mogenstrup	70-80	↑	70-80	↑	80-100	↑	325-375	↑
Ørre	200-230	↑	250-275	↑	300-325	↑	400-450	↑
Stauning	120-130	↑	150-180	↑	175-200	↑	200-225	↑
Nord-Østsjælland	100-110	↗	110-120		125-150	↗	140-165	↗
Nordfjends	50-60	↗	60-70		75-85	↗	75-85	↗
Vestsalling	168-180	↗	175-200		175-225	↗	175-225	↗
Skive-Rønbjerg	30-40	↗	50-60		50-75	↗	55-80	↗
Midtjylland	670		700		695		970	
Nordfor Bjerringbro	40-50	→	50	↑	70-100	→	60-70	→
Kompedal	10-15	→	40-50	↑	20-30	↓	?	
Silkeborg	150-160	↑	150-160	↑	120-160	→	400-500	↑
Samsø	250-300	↑	250-300	→	200-300	↘	200-300	→
Juelsminde	180	↑	180	→	180	→	180-200	→
Sydfor Ikast			10-20	↑	10-20		10-20	
Djursland	875		1.000		1.070		1.150	
Emmedsbo-Sostrup	250	↑	275	↑	300	↑	300	→
Meilgaard	200	→	225	↑	225	→	225	→
Fuglsø Mose og Ramten Skov	60	↑	70	↑	70	→	100	→
Løvenholm, Fjeld og Brunmose	120	↑	150	↑	175	↑	175	↑
Skaføgaard, Rosenholm og Sofie Amaliegaard	225	↑	250	↑	300	→	300	→
Øvrige Djursland*							50	↗
Syddjylland	425		610		620		630	
Oksbøl	125	↑	145	↑	150	→	150	↑

> Dåvildt (fortsat)

Område	estimat12	Udv.12	estimat13	Udv.13	estimat14	Udv.14	estimat15	Udv.15
Vorbasse-Hovborg	125	↑	175	↑	125	↓	125	→
Grindsted	50	↑	50	→	70	↑	70	?
Ansager	50	↑	50	→	60	↑	50	↑
Tarm	50	↑	125	→	150	↑	175	↑
Trekantsområder	25	↑	25	↑	25	→	60	
Lindeballe*			40		40	↑	?	
Sønderjylland	880		1.020		1.130		1.235	
Als	250	↑	275	↑	300	↗	275	↑
Bommerlund og Frøslev	350	→	325	→	350	↗	350	↑
Aabenraa til Haderslev	75	↑	100	↑	100	→	100	↑
Haderslev til Kolding	175	↑	250	↑	260	↗	350	↑
Omkring Gram	30	↑	40	↑	90	↑	50	→
Bramming til Ribe*			10	→	10	→	70	↑
Løgumkloster til Tønder*			10	→	10	→	20	→
Skærbæk til Toftlund*			10	→	10	→	20	→
Fyn	6.120		6.525		6.725		7.355	
Assens	200	↑	350	↑	375	↑	450	↑
Kerteminde inkl. Romsø	450	↑	330	↑	440	↑	435	→
Langeland	2.200	↗	2.500	↗	2.650	↗	2.600	→
Middelfart inkl. Wedellsborg	600	↑	500	↑	560	↑	565	→
Nordfyn inkl. Æbelø	500	↑	600	↑	550	↑	700	↑
Nyborg	500	↑	200	↑	200	↑	240	↑
Svendborg	300	↑	400	↑	300	↑	380	↑
Sydvestfyn	720	↑	875	↑	1.000	↑	1.000	↗
Midtfyn inkl. Ravnholt	500	↑	500	↑	400	↑	700	↑
Tåsinge	150	↑	170	↑	125	↑	160	↑
Ærø*			100	↑	125	↑	125	↑
Syd- og Vestsjælland	1.500		2.000		2.000		3.000	
Sorø og Bavelse-Næsbyholm		↑		↑		↑		↑
Gisselfeld og Holmegaard m.fl.		↑		↑		↑		↑
Jyderupskovene		↑		↑		↑		↑
St. Svendstrup, Humleore og Hvalsøskovene		↑		↑		↑		↑
Bognæs og Boserup skov		↑		↑		↑		↑
Vallø og Gl. Køgegaard		?		↑		↑		↑
Lækkende		?		↑		↑		↑
Nordsjælland	1.250		1.190		1.350		1.545	
Gribskov		→	1.000-1.200	↗	1.200	↗	1.300	↗
Valby Hegn			30-40	→	30	→	40	→
Store Dyrehave			30-40	↗	50	↗	75	↑
Tisvilde Hegn			20-25	↗	20	↗	30	↗
Danstrup Hegn					50	↗	100	↗
Lolland-Falster	1.770		1.900		2.050		1.700	
Corselitze	75-100	↑	75	↑	50-75	↑	50-75	↑
Naturstyrelsen Storstrøm	15-20	↑	50	↑	20-30	↑	30-40	↑
Frejlev-Sakskøbing	150	↑	175	↑	100	↑	100	↑
Sydlolland	1.100-1.200	→	1.100-1.200	→	1.300-1.400	→	800-1000	↓
Bursø	20-30	↑	30-40	↑	30-40	↑	30-40	↑
Vestlolland	10-15	↑	15-20	↑	15-20	↑	15-20	↑
Nordvestlolland	10-15	↑	15-20	↑	15-20	↑	20-25	↑
Christianssæde	150-200	↑	200	↑	200	↑	200	↑
Rågård	80	→	100	↑	100	→	150-200	→
Enehøje	50	↑	60-70	↑	80	↑	80	↑
Fejø	10	↑	25	↑	25	↘	28	↘
Vennerslund					15	↑	20	↑
Bøtø					10	↑	30	↑
Bornholm	65		80		100		135	
Hele øen	50-80	↑	75-90	↗	100	↗	125-150	↗
Samlet forårsbestand	16.630		18.900		20.265		23.240	

og særligt kalve, for at skadeniveauet i skovene ikke blev for stort. Igen i år vurderes, at bestanden i Rold Skov er faldende, men den er fortsat for stor. I områdets øvrige bestande opleves fortsat vækst. Bortset fra i Tjeleområdet er der plads til flere dyr. I det nordvestlige Himmerland har kronvildt (og dåvildt) i en periode været fredet. Det vurderes nu at have givet den ønskede effekt.

De lokale bestande af dåvildt vurderes alle at være i fortsat vækst, og der er fortsat plads til flere dyr.

Vestjylland

Vestjylland var, med det gamle Ulborg Kronvildtreservat som udgangspunkt, i starten af 1980'erne indberettet med en bestand på 100 dyr. I kronvildtoversigten fra 1995 blev bestanden omkring det Gl. Ulborg Statskovdistrikt opgjort til 250 dyr, hvilket udgjorde ca. 6% af den samlede jyske kronvildtbestand. I samme oversigt opgøres bestanden omkring det gamle Klosterheden Statsskovdistrikt til 350 dyr, og bestanden omkring det gamle Feldborg Statsskovdistrikt til 100 dyr.

Her 20 år efter er situationen unæg-

telig en anden; her anslås det, at mere end 15% af Jyllands samlede kronvildtbestand findes i og omkring de store nåletræsplantager øst for Ulborg. Denne udvikling vidner om en eksplosiv vækst i kronvildtbestanden. Bestanden vurderes dog af gruppen som værende svagt faldende, hvilket næppe kan undre set i lyset af den meget ensidige fokusering på hinder i afskydningen. Bestanden omkring Feldborg er på de 20 år også eksploderet. Bestanden vurderes nu til 750 dyr og til at være i fortsat vækst. Set i lyset af dette kan det virke forbløffende, at bestanden omkring Klosterheden i dag opgøres til 550 dyr og meldes stagneret. Det ser således ud til, at man forvaltningsmæssigt har evnet at holde bestanden i Klosterhedeområdet tilnærmelsesvis stabil, hvorimod den er eksploderet andre steder inden for regionen.

Gruppen oplever, at de massive bestande af kronvildt giver anledning til stigmatisering af vildtet i visse områder. Således meldes der stadig om uetisk skydning til flere dyr i samme rudel og på endog meget lange hold. Der har været eksempler

på ulovlig jagt, hvor det statsejede forstyrrelsesfrie område Sandfærd er blevet drevet af for at få vildtet skudt på nærliggende private arealer. I foråret 2015 har vestjyske landmænd yderligere set sig nødsaget til at hegne kronvildtet ude fra deres produktionsarealer. Ved Vind Hede rager 4,3 meter gamle telefonpæle således markant op i landskabet som store hegnspæle.

I det vestjyske forvaltningsområde er der etableret nye dåvildtbestande ved udsætning i 00'erne. I dag opgør gruppen 10 delbestande. I Holstebro, Lemvig, Struer og Herning kommuner er der kun 14 dages jagttid på kalvene. Som følge heraf er der fortsat en stor tilvækst i de fleste delbestande, og denne tilvækst betyder også, at bestandene spreder sig. Som følge af nu to jagtsæsoner på dåvildtet i disse områder, opleves dåvildtets adfærd nu mere naturlig (læs: sky). Der rapporteres dog fortsat om relativ stor afgang fra bestandene af unaturlige årsager, det vil sige trafik og hjorte, som kommer galt af sted i hegn med videre.

Steen Axel Hansen

En stærk dåhjort i fuld firspring ned mod en anden hjort et stykke borte. Den synes han lige, han vil ned og have en „sludder“ med.

Midtjylland

Med jagttidsbekendtgørelsen, som trådte i kraft i 2014, blev seks- og otteenderhjorte fredet i det midtjyske forvaltningsområde. Denne fredning har sat sit præg på debatten i området, men hjortevildtgruppen oplever, at denne justering af jagttiden har øget jægerens fokus på hinder og kalve.

Der opgøres fem lokale bestande af kronvildt, og i samtlige bestande vurderer gruppen, at der pga. markskader bør ske en øget afskydning. Områdets største bestand står i de store i plantager i trekanten mellem Ikast-Ejstrupholm-Silkeborg. Bestanden her er opgjort som landets andenstørste delbestand kun overgået af Ulborg-bestanden.

Bestanden ved Odder opleves af gruppen som stabil, hvilket kan undre set i lyset af, at gruppen anslår afgangen til at være ganske beskeden.

Der har tidligere været opgjort fem delbestande af dåvildt i det midtjyske forvaltningsområde, men i årets opgørelse er bestanden omkring Kompedal bortfaldet. Til gengæld er bestanden omkring Silkeborg mere end fordoblet pga. bedre datagrundlag. Dette er med til at understrege, at opgørelsen af hjortevildt aldrig bliver bedre end de informationer, som man lokalt melder videre i systemet. Generelt vurderer gruppen, at der er plads til en forøgelse af dåvildtbestandene, men gruppen understreger også vigtigheden af den lokale accept heraf.

Djursland

Djursland er et af de få steder i Danmark, hvor kronvildtet aldrig har været udryddet. Ses der på situationen i 1995 og i dag, har der på Djursland over disse 20 år været en eksplosiv vækst i bestanden. I 1995 blev bestanden opgjort til 435 dyr, nu er den stærkt på vej mod 3.000.

Der er fortsat opgjort otte delbestande af kronvildt på Djursland. Tyngden af bestanden står i skovene, der strækker sig fra Hornslet i sydvest til Gjerrild i nordøst. Inden for dette bælte oplistedes fem delbestande. Én af disse delbestande meldes i tilbagegang. Bestanden mellem Fjellerup og Bønnerup vurderes at være faldet med henved 40%. Netop denne iagttagelse udlægges af nogle, som om kronvildtbestanden på Norddjursland

er faldende. To ting peger dog i en anden retning! For det første oplyses det fra Meilgaard gods, som ligger i kerneområdet for bestanden, at omfanget af skader på landbruget aldrig har været mere omfangsrigt, end tilfældet var i 2014. For det andet viser bestandsopgørelsen en markant forøgelse af bestanden i Fuglsø Moseområdet, som ligger sydøst for Fjellerup og derfor grænser direkte op til bestanden, som meldes i tilbagegang.

De fem delbestande vurderes til at være over områdets bæreevne. Afskydningen på hele Djursland steg med 23% fra 2012/13 til 2013/14. Gruppen ønsker dog fortsat en øget afskydning af hinder og særligt kalve. Netop for at sikre dette fokus og for at lette jagttrykket på hjorte har man på Djursland valgt at frede alle kronhjorte i januar. Gruppen oplever stadig eksempler på uetisk adfærd - såsom selskabsjagt i september, fodringskapløb og grådig afskydning på mindre kronvildtmarginale arealer. Dertil kommer sager, som har medført politianmeldelse for udfodring med nedskydning for øje. Disse eksempler på uetisk og måske endda ulovlig jagt understreger, hvor store udfordringerne er for at sikre en bæredygtig forvaltning.

Der opgøres fem delbestande af dåvildt, som også befinder sig i det sydvest-nordøstgående skovbælte. Derudover anslår gruppen, at der er sporadisk forekommende dåvildt over hele Djursland. Gruppen vurderer, at bestandene i Løvenholm og Fjeldområdet er stigende. De øvrige bestande vurderes at være stagneret. Bestandsstørrelserne vurderes som passende, og gruppen ønsker ikke en forøgelse på bekostning af kronvildtet i området.

Sydjylland

Der har af naturlige årsager været udskiftning på posten som formand og sekretær i den sydjyske gruppe. Gruppen opgør fortsat fire delbestande inden for forvaltningsområdet. Derudover anslår gruppen, at der findes op mod 1.200 dyr uden for disse kerneområder. Den største bestand findes ved Oksbøl. Her er forvaltningen udfordret af flere ændringer i driften. Efter at Filsø er blevet reetableret, er store markarealer, som tidligere er brugt til fødesøgning, lagt under vand. Det har flyttet en del dyr mod nord med den effekt, at markskaderne omkring plantagerne ved Blåbjerg og Nyminde er steget. En endnu større udfordring består i, at

En lige nysat kalv tager sine første skridt, og kigger sig rundt i den store verden.

➤ Forsvaret med virkning fra 1. april 2014 opsagde samarbejdet med Naturstyrelsen om fællesforvaltning af kronvildtet i Oksbøl Krondyrreservat, som ellers har eksisteret siden 1946. Dertil kommer, at Forsvaret har indstillet alle jagtlige aktiviteter på deres ca. 6.500 ha. Dette har vanskeliggjort den fornødne afskydning, og gruppen forventer derfor en markant forøgelse af bestanden i de kommende år. Gruppen vurderer på nuværende tidspunkt, at bestandene i alle fire delområder er for store, og at afskydningen mange steder fortsat domineres af en for stor afskydning - særligt af unge hjorte.

Gruppen opgør seks delbestande af dåvildt i området. Den største bestand findes i området omkring Skjern. Gruppen vurderer, at der er plads til flere dyr, og bestandene vurderes overordnet til fortsat at være i stigning. Gruppen oplever dog vanskeligheder med at få valide informationer om områdets dåvildt.

Sønderjylland

I området opgøres otte delbestande af kronvildt. Heraf står de to største bestande i området omkring det gamle Linnet Statsskovdistrikt. Bestanden ved Tønder vurderes stigende. De øvrige syv er stagnerende. Gruppen opfatter afskydningens størrelse som passende, men finder andelen af hjorte i udbyttet i de sydvestlige bestande for høj. I Sønderjylland forvaltes kronvildtet efter den generelle jagttid.

Dåvildtbestandene opgøres i de samme otte delområder som kronvildtet. Dåvildtet forvaltes dog efter en jagttidsopdeling i ikke mindre end 10 områder. Den største bestand står i plantagerne under det gamle Aabenraa Statsskovdistrikt, hvor bestanden har den generelle jagttid. Bestandene syd for Kolding og på Als, som er underlagt særlige jagttider, er nu også ved at være ganske store. Dåvildtbestanden på Als er i mange henseender et forvaltningsmæssigt forbillede, hvor statsskoven og øvrige lodsejere i fællesskab har sikret en bæredygtig forvaltning. Senest er succesen understreget af, at en jæger ved Nordborg i 2014 kunne nedlægge en fuldskuffel, som ved opmåling nåede 195 CIC-point.

Steen Axel Hansen

Et af de mere overbevisende tegn på, at der er dåvildt i området ses her.

Fyn

Den fynske gruppe har baseret forvaltningen på kommunegrænserne. Således opgøres bestandene på Fyn efter kommune, og dertil kommer så bestandene på øerne i det sydfynske øhav. Langt den tætteste bestand står på Langeland, hvor bestandstætheden vurderes til at være et dådyr pr. 11 ha. Bestandene på Ærø, Tåsinge og Langeland er underlagt juridiske lokale jagttider, hvorimod bestandene på Fyn forvaltes med frivillige aftaler inden for rammerne af den generelle jagttid.

Det er gruppens opfattelse, at der er plads til flere dyr på Fyn, men de enkelte kommunale lav er ved at åbne for afskydning af bestemte klasser af dyrene. Der er en tendens til, at de frivillige aftaler udfordres, når først der åbnes for en vis afskydning. Således opleves der flere steder en uønsket stor afskydning af hjorte.

Gruppen har kun fået ganske få henvendelser om skader forårsaget af dåvildtet. Udviklingen følges dog nøje, så afskydningen af dåer og særligt kalve kan øges i tide, inden situationen går ud af kontrol.

Syd- og Vestsjælland

I hjortevildtoversigten 1995 blev den samlede bestand af kronvildt på Sjælland opgjort til 25 dyr. Den daværende bestand stod i Tisvilde Hegn i Nordsjælland. Her 20 år efter opgør

hjortevildtgruppen for Vest- og Sydsjælland en kronvildtbestand på 760 dyr!

De største bestande står på Vestsjælland omkring Åmosen og ved Saltbækvig. Men bestanden med udgangspunkt i Gisselfeld er nu også ved at være talstærk. De øvrige små bestande kan ses som udtryk for en generel spredning af kronvildt ud fra disse bestande. Kun bestanden omkring Åmosen vurderes at være stabil, de øvrige meldes fortsat i vækst. Kronvildt volder på Vestsjælland udfordringer på højværdilandbrugsafgrøder som grøntsager. På Midt- og Sydsjælland er der generelt opbakning til en forsat bestandsøgning. Der er dog blandt private skovejere delte meninger om kronvildtets forenelighed med skovbruget.

Der er i området ingen septemberjagt på kronvildt, men derudover styres afskydningen via frivillige aftaler i lokale lav. Der er blandede oplevelser af loyaliteten over for disse frivillige aftaler, og særligt omkring Gisselfeld-lavet opleves der en stor afgang af hjorte blandt lodsejere, der vælger at holde sig ude af lavet. Generelt anbefales, at afskydningen primært fokuserer på kalvene.

Området har traditionelt haft flere dåvildtbestande, og dåvildt kan nu mere eller mindre træffes i hele området. Kerneområderne er dog fortsat omkring de gamle godsbestande. Gruppen opgør blot, at den samlede bestand overstiger 3.000 stykker dåvildt, og at der er stigning i alle områder. Der er især problemer med markskader omkring Sorø-skovene. Generelt er skadeomfanget stigende i områdets skove.

Nordsjælland

Som tidligere nævnt har der længe været en lille bestand af kronvildt i Nordsjælland, men fra den oprindelige lille bestand i Tisvilde er der nu etableret fem delbestande i Nordsjælland, som alle meldes i svag vækst. Særligt bestanden i Gribskov ønskes større. I området blev kronvildtets jagttid øget med jagttidsbekendtgørelsen fra 2014, således at jagttiden nu dækker hele november, men med gevirmæssige restriktioner på hjortene. Gruppen vurderer, at der har været en afskydning på 30-40 dyr i november 2014, og enkelte afskudte hjorte har været genstand for diskus-

➤ sion om, hvorvidt de er nedlagt i overensstemmelse med lovgivningen. Den samlede afskydning skal dog ses i forhold til, at det anslås, at der årligt påkøres mellem 15 og 20 kron dyr i regionen.

Nordsjælland - med Gribskov som omdrejningspunkt - huser en stor bestand af dåvildt. De fem delbestande vurderes at være under kontrol, og bestanden i Gribskov ønskes ikke større. Omkring Gribskov er der begyndende markskader forårsaget af dåvildtet.

Den nordsjællandske gruppe har i foråret 2015 fået ny formand i form af Sonny Persson fra Slangerup.

Lolland-Falster

Hjortevildtgruppen på Lolland-Falster er den eneste gruppe, der har vurderet en samlet mindre bestand i 2015 end året før. Ser man nærmere på opgørelsen, skyldes dette fald

alene et drastisk fald i bestanden på Sydlolland. Dette bestandsfald tolkes som et produkt af en øget afskydning af særligt dåer. Men bestanden vurderes fortsat at være for stor og med en alt for ringe andel af hjorte, hvorfor gruppen overvejer særfredning af hjorte i området.

De øvrige delbestande på Lolland og Falster skønnes i det store hele som værende stigende. Bestanden på Fejø volder en række frugtproducenter udfordringer i form af skrælning og bid på frugttræerne.

Gruppen er ved at undersøge muligheden for at introducere dåvildtet til Møn.

Bornholm

På klippeøen fortsætter en svag stigning i den lille dåvildtbestand. På trods af at der kun er 14 dages jagttid på kalve, vurderes det, at ca. 50% af årsproduktionen skydes. Den korte

jagttid sammenholdt med ulovlig jagt og unaturlig dødelighed gør, at bestanden vokser langsomt. Det opleves, som om kalvesætningen som følge af mere effektiv brunst kommer tidligere nu.

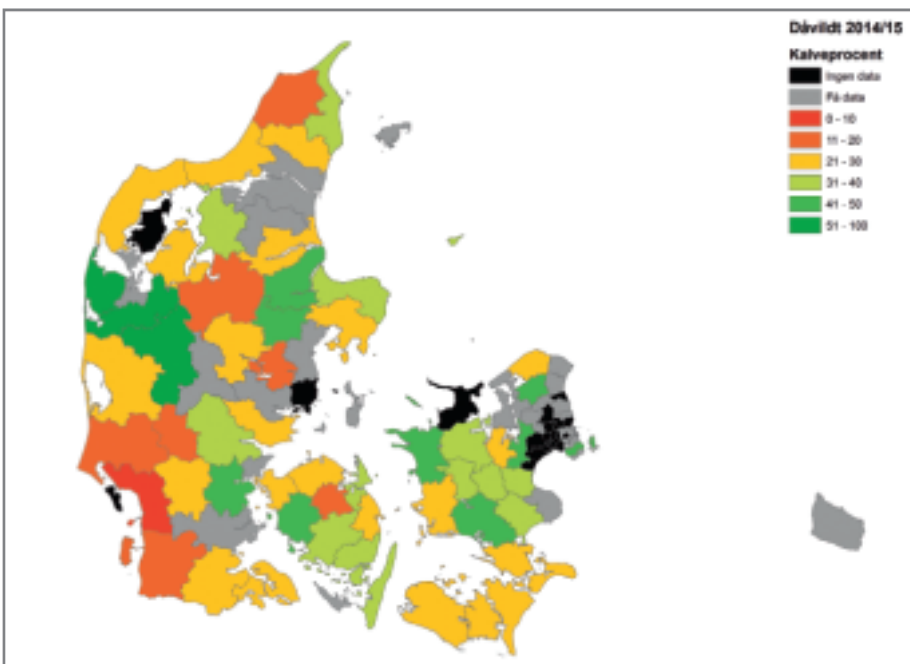
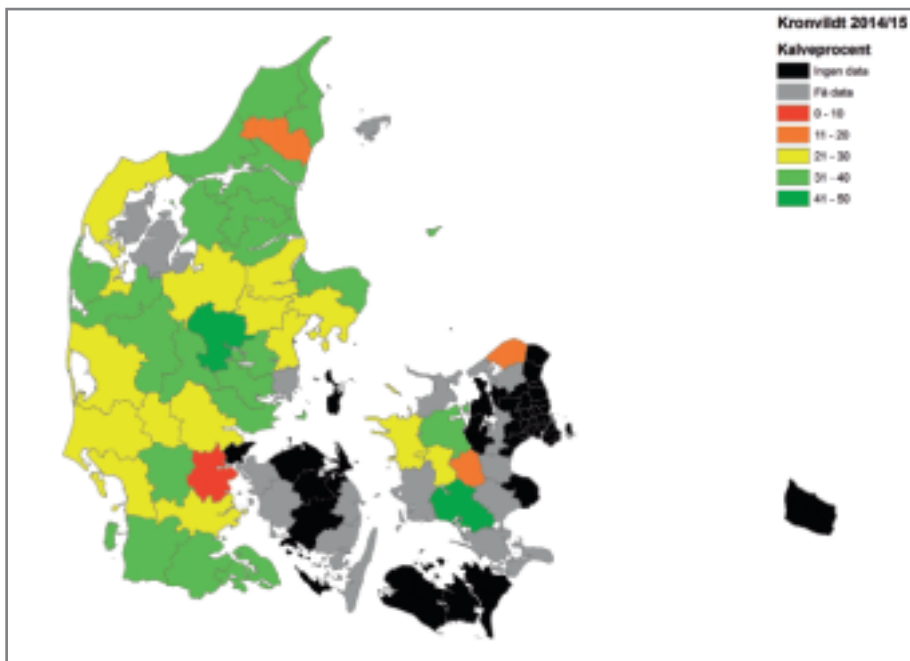
Der er plads til mange flere dyr på øen. Gruppen har ikke modtaget henvendelser om markskader. Der er derfor ingen planer om at udvide jagttiden på nuværende tidspunkt.

National status

Kronvildtbestandene ser nu flere steder ud til at være stagnerende, og enkelte af de store bestande (Rold, Ulborg og dele af Norddjursland) melder om tilbagegang i bestandene. Årets antalsmæssigt største tilbagegang ses dog i dåvildtbestanden på Sydlolland. Disse mulige bestandsreduktioner bør alle ses som et glædeligt resultat som følge af en målrettet indsats for at få bragt bestandene under kontrol. ➤

Parforcejagt efter kronvildt har altid været en højt skattet jagtform for kejsere, konger, adlen og andet godtfolk. Dette gamle maleri viser et fornemt jagtselskab i en skov i franske Compiègne, netop som hundene slippes og hornblæseren signalerer, hvad vej hjorten flygter.

➤ Som det er nævnt under de regionale grupperes statusser, er den faktuelle bestandsnedgang på Norddjursland diskutabel. Situationen understreger to sandheder, som ofte overses i forvaltningsdebatten.

For det første er bestandens antalmæssige størrelse af underordnet betydning. Det, som er det forvaltningsmæssigt relevante, er bestandens samlede påvirkning af landskabet m.m. Her er der intet, der tyder på, at bestanden på Norddjursland er bragt i overensstemmelse med områdets bæreevne.

For det andet er den forvaltningsmæssige problemstilling skåret ud i pap, når virkeligheden viser sig at

være, at de reelle omkostninger er stigende, samtidigt med at de reelle indtjeningsmuligheder fra bestanden er faldende. Det vil uundgåeligt medføre, at nettoglæden ved hjortevildtbestanden før eller siden vil blive negativ.

Det er en almindelig antagelse, at omfanget af skader hænger direkte sammen med det antal dyr, der skal mættes. Dette er ikke nødvendigvis rigtigt, idet ikke alt bid og tråd fra hjortevildt er skadeligt. Skaden opstår først, når bid og tråd foregår på jordbrugets afgrøder. Der er således en del bid og tråd, som vil være decideret gavnlige. I hegnede bestande af hjortevildt vil bid ofte være frem-

mende for biodiversiteten, og her er udfordringen ofte at få et stort nok græsningstryk.

En øget afskydning betyder ikke nødvendigvis reducerede skader. Som det er omtalt i „Hjortevildtoversigten 2014“ (Jæger 9/2014, s. 46-60), er det vigtigt, at andelen af hundyr i bestanden ikke bliver for høj, da dette ellers vil medføre en uforholdsmæssig stor produktion. Således vil øget afskydning kunne medføre øget tilvækst, hvis ikke afskydningen er rigtig. Værre endnu kan jagt og ikke mindst forkert afskydning være med til at generere yderligere skader.

De færreste landmænd har problemer med, at deres marker danner en del af livsgrundlaget for hjortevildt i almindelighed. Men når sværme af kron- eller dåvildt vælter ind på markerne i hundredvis, bliver marken ofte raseret, og alene den mængde afgrøder, som trædes ned, kan fjerne overskuddet fra markdriften. Regningen efter sådanne skader står landmanden herefter alene med. Den eneste „fejl“, landmanden har gjort, er at dyrke det mest attraktive foder i området. Bestandens størrelse, sammensætning og adfærd har han kun meget ringe indflydelse på. Disse parametre er i det væsentlige dikteret ved jagtudøvelsen og afskydningens sammensætning.

Målrettet afskydning

Når flere af de regionale hjortevildtgrupper igennem en årrække har udtalt, at bestandene ligger over bæreevnen, og at afskydningen af hundyr og kalve er for lille, så har jægerne mange steder taget det til sig. Resultatet heraf ses nu flere steder, hvor bestanden vurderes at være stagnerende eller sågar faldende. Der er dog fortsat meldinger om store skader fra jordbruget.

En forklaring herpå kan være, at jægerne overordnet set - desværre - har kastet sig over den nemme løsning, nemlig ved at knække tilvækstkurven ved at skyde hundyrene. Der er ingen problemer i at nedlægge mange dåer eller hinder, når blot udbyttet af kalve er tilsvarende stort og helst større. Andelen af nedlagte kalve er dog kun de færreste steder fulgt med. Denne afskydning kan være direkte kontraproduktiv over for målsætningen om at reducere skadeniveauet, og det kan endvidere be-

tyde, at bestandsantallet kun midlertidigt falder.

Tabellen nedenfor viser, hvor mange hinder (inkl. smalhinder) der er nedlagt pr. kalv i områder, hvor udbyttet er opgjort på en måde, så dette forhold kan udregnes. Det ses, at kun i én lokal opgørelse overstiger antallet af nedlagte kalve antallet af nedlagte hinder. Det betyder, at der i de opgjorte perioder må være mange kalve, som er blevet frataget deres førende hind i løbet af jagtsæsonen. Ser vi på det detaljerede indrapporterede udbytte af kron- og dåvildt på kommunalt plan, se grafikken på side 64, fra jagtsæsonen 2014/15, udgør kalve mindre end en tredjedel af udbyttet i rigtig mange af landets kommuner. Kun i de få vestjyske kommuner, hvor der kun er jagttid på dåkalve, ligger

andelen af kalve i udbyttet over 50%. Der er ingen kommuner, hvor kronkalve udgør mere end 50%. Meget tyder altså på, at der landet over er en forholdsvis stor afskydning af voksne dyr i forhold til kalve, og det er, som vi skal se nærmere på, ikke kun et etisk problem.

Noget tyder på, at dette fokus på hinder/dåer i stedet for på kalve er et udtryk for den megen debat om bestande, som overskrider bæreevnen, som der på regionalt og lokalt niveau er talt og skrevet meget om i de forgangne sæsoner. Ser vi på Naturstyrelsens afskydning i de gamle Ulborg plantager, var afskydningen i 2007/08 fordelt med 1,4 hind pr. kalv. I de seneste par sæsoner er dette forhold på de samme arealer steget til to hinder pr. kalv. Dette afspejler givetvis jæ-

germæssige adfærdændringer (parole?) i perioden.

I forhold til skaderne på jordbruget er det naturligt nok ikke de dyr, som nedlægges, der forårsager skaderne! Det er de dyr, som er tilbage efter jagtsæsonen. Her betyder den hårde afskydning af hinder og dåer, at unaturligt mange kalve og smaldyr står tilbage uden føring. En gammel myte om sådanne førerløse kalve er, at de dør efterfølgende. Der er næppe biologisk belæg for denne påstand. Kalve er fysisk uafhængige af hinden allerede i femte levemåned, idet de fuldt ud kan overleve alene på planteføde. Diegivningen har fra femte levemåned derfor kun social karakter. Det betyder altså, at kalve som er et produkt af en god effektiv brunst i september året før og derfor sættes i

Forholdet mellem Hinder og kalve i lokalt opgjort udbytte			
Område	Periode	Hind : kalv	Kilde
Naturstyrelsens arealer tilhørende det gamle Ulborg skovdistrikt (s)	2011/12 - 2014/15	1,7 : 1	Hjortevildtgruppe Vestjylland / NST Vestjylland
Naturstyrelsens Midtjyllands plantager (s)	2011/12 - 2014/15	1,5 : 1	NST Midtjylland
Oksbøl Krondyrreservat (s)	2011/12 - 2013/14	1,4 : 1	NST Blåvandshuk
Vorbasse - Hovborg (p)	2012/13 - 2014/15	0,9 : 1	www.kronhorte.dk
Djursland (p)	2008/09 - 2012/13	1,9 : 1	Bæredygtig Kronvildtjagt; DCE, Aarhus Universitet

Pipaluk

► maj, vil være fuldt ud i stand til at overleve uden hindens mælk i oktober.

Forældreløs adfærd

Kalven dier som sagt hinden længe efter oktober af rent sociale årsager. Det er således ikke ualmindeligt, at hinders yvere i december - og sågar i januar - kan være mælkespændte. Dette er et meget godt tegn på den binding, der socialt er mellem hind og kalv. Kalven er således socialt knyttet til hinden til dens 15.-18. levemåned, og særligt smalhinder vil følge hinden helt op i voksenstadiet. Dette sociale bånd har naturligvis en betydning for kronvildrets udvikling og adfærd. Denne prægnation fratages kalve, som mister hinden tidligt i livsforløbet. Da både kron- og dåvildt er sociale dyr, søger de denne sociale tryghed dækket på anden vis. Således vil de førerløse kalve ofte søge tryghed ved andre dyr. Om andre dåer eller hinder er villige til at optage sådanne førerløse kalve i deres familierudler er omdiskuteret, og der kan givetvis findes eksempler på både det ene og det andet. Dog vil førerløse ungdyr ikke på nogen måde udvise afvisende adfærd over for andre unge dyr i samme situation. Således kan de førerløse unge dyr slå følge i endog meget store rudler. Sidst på jagtsæsonen kan der lokalt opleves store rud-

ler med en meget høj andel af kalve af netop disse årsager.

Da sådanne rudler mangler erfarne moderdyr til at videregive den rigtige adfærd til deres afkom, vil disse rudler kunne få en afvigende adfærd. Denne afvigende adfærd kan følge dyrene mere eller mindre resten af livet. Man kan derfor frygte, at der kan opstå store rudler, som holder sammen året rundt. Her er normal kronvildtadfærd, at store rudler kun opstår, når der er fare på færde. Det vil sige, når rudler på en eller anden vis føler sig truet, og derved kan drage fordel af at være flere sammen. I uforstyrrede perioder vil kron- og dåvildt følges i mindre familierudler med få voksne hinder med deres smaldyr og kalve.

For vildtet vil det oftest være mest fordelagtigt at færdes i mindre rudler, idet det enkelte dyr derved får bedst mulig adgang til den mest attraktive ressource. Således vil alle dyr i en lille familierudel i ro og mag kunne esse i mindre lysninger m.v.

Derimod vil dyr i kæmperudler nu engang være nødt til at søge fødebehovet dækket, hvor de opholder sig. Det vil for svagere dyr i rudlen aldrig være der, hvor den bedste ressource er tilgængelig. Dette ses ofte omkring foderpladser, hvor de dyr, som ikke kan komme til foderet, så forvolder skader på omgivelserne med bid og

skrælning. Dyr, der er vokset op i rudler uden erfarne dyr til at videregive erfaringer om „optimal“ adfærd, vil derfor livet igennem kunne udvikle en uønsket adfærd. Opstår situationen, hvor hjortevildtet hele året går i store rudler, vil dyrene af simple årsager i endnu større grad været tvunget til at søge føde på landbrugsproduktionsarealer, idet det er de eneste steder, hvor foderudbuddet er stort nok.

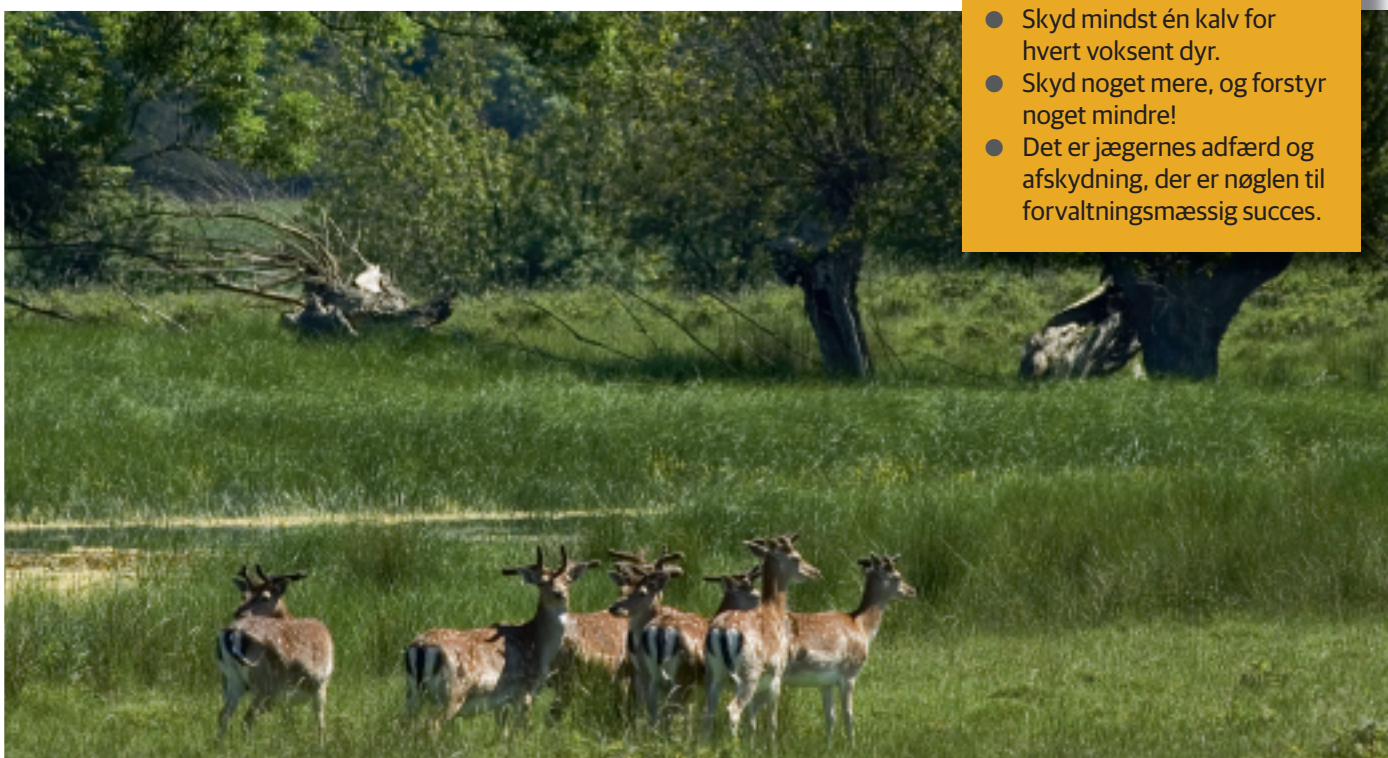
En landmand eller skovejager skal kunne leve med hjortevildt som dyrkningsvilkår, men ingen jordbruger skal stå alene med en regning for urimeligt store rudler, som hærger den enkelte lodsejers afgrøde. Det er således på ingen måde udtryk for en bæredygtig forvaltning, hvis et afskydningsfokus på hinder og dåer medfører større rudler.

Måden til at få bragt de lokale bestande i balance med bæreevnen er således ikke kun at reducere bestanden, men samtidig - og måske vigtigere - at den sociale struktur i rudlerne opretholdes. En markant forøgelse af afskydningen af kalve vil derfor være ønskeligt - særligt i de områder, hvor bæreevnen er nået.
mf@jaegerne.dk

Lad os afslutningsvist gentage parolerne:

- Skyd mindst én kalv for hvert voksent dyr.
- Skyd noget mere, og forstyr noget mindre!
- Det er jægerens adfærd og afskydning, der er nøglen til forvaltningsmæssig succes.

Scapix/Terkel Broe Christensen

Dåvildtet er stærk repræsenteret på de danske øer. Her en lille rudel på Romsø i Storebælt.

SEPTEMBER:

Fiskemåned

September. Skønt. Nu er det godt at være jagthund igen!

Tekst: Niels Søndergaard, Mads Flinterup, Danmarks Jægerforbund **Foto:** Niels Søndergaard

Trækvildt

1. september går jagten ind på en række svømmemønder og gæs, og for mange jægere er det en af årets absolutte mærkedage. Glæden ved jagten stiger markant, når man er velforberedt. I løbet af sommeren kan skydningen trænes på lerduer, og hundenes form og evner holdes ved lige på træningsbanerne. Muligheden for en god og effektiv jagt stiger, når jagten er velorganiseret, og der er gode apporterende hunde på jagten, så de eventuelle anskudte fugle kan findes.

Markvildt

Harebestanden kan svinge meget. I år med gode betingelser i yngleperioden kan der være mange harer, mens der i år med dårlig ynglesucces er meget få harer i jagtsæsonen. Harebestandens størrelse varierer også meget mellem

de forskellige landsdele. Generelt findes de tætteste harebestande i den sydøstlige del af landet og på en række øer.

Det bedste kendskab til bestandens størrelse - og dermed til jagtmulighederne - fås ved at tælle bestanden om efteråret forud for jagtsæsonen. Det bedste tidspunkt er fra halvanden time efter solnedgang til halvanden time inden solopgang, hvor dyrene ofte er aktive ude på markerne. Optællingerne kan med fordel foretages som beskrevet på hjemmesiden www.markvildt.dk

Hjortevildt

Græs- og kløvergræs-vildtagre skal være i vækst for at være attraktive fødekilder for hjortevildtet. Derfor bør plejen af disse marker starte nu i form af slåning, så væksten fastholdes og

vedligeholdes resten af efteråret. Derved får man en attraktiv fødekilde ikke bare i efteråret, men også igennem vinteren.

For nyetablering af vildtagre med græs eller kløvergræs er det normalt sidste chance i begyndelsen af september, og etableringen vil ofte være meget succesfuld især på tørre og lette jorder. Det skyldes først og fremmest, at jorden er vandmættet, og efteråret byder på nedbør, hvilket giver gode vækstbetingelser for vildtagren.

De næste måneder vil de store hjortevildtarter være i brunst. Det giver muligheder for enestående natur- og jagtoplevelser, men det kræver omtanke i forhold til ikke at forstyrre dyrene unødigt i denne periode.

nis@jaegerne.dk
mf@jaegerne.dk

Drømmebukken

Henrik Christensen skød denne drømmebuk den 16. maj om aftenen, og han kalder oplevelsen sin bedste bukkejagt nogensinde.
Foto Henrik Christensen.

BRØNDERSLEV: - Jeg glædede mig til den 16. maj, for jeg havde fået tildelt et potentielt rigtig godt stykke i vores lille konsortium, fortæller Henrik Christensen. - Skæbnen ville dog, at jeg først kom af sted om aftenen. Jeg havde to stiger til rådighed, og jeg valgte i det hårde blæsevejr at sætte mig i en stige, der stod i læ ved en lille skov. Da jeg havde siddet og nydt sceneriet i en times tid, hvor jeg havde set fasaner og en hare, så jeg ud ad øjenkrogen noget komme ud gennem læbæltet ca. 10 meter til venstre. Forsigtigt drejede jeg hovedet, og til min store glæde så jeg en rigtig fin buk, der nu skrabede og boksede med læbæltet. Det lykkedes mig at få mig drejet rundt, uden at bukken opdagede noget; blæsten var givetvis med til at dæmpe alle lyde. Jeg skruede kikkertsigtet ned på mindste zoom, og min første tanke var WOW, og den næste var, at denne

buk langt fra havde en normal opsats, konstaterer Henrik Christensen.

- Jeg følte for første gang i mit jagtliv pulsen stige, og det var ret hurtigt. Efter tre minutter, hvor bukken fortsatte sit forehavende, vendte den pludselig rundt, og jeg så nu, at den var meget speciel. Den trådte ud på det åbne stykke og begyndte at esse ca. 10 meter ude, da jeg med en kraftig hjertebanken lod mit skud gå.

- Det var heldigvis en perfekt kugle; bukken sprang ca. 15 meter, hvorefter den lå forendt. Jeg skulle lige have min puls ned, og efter en cigarets tid gik jeg ud til bukken. Nu gik det for alvor op for mig, at jeg havde skudt en virkelig drømmebuk, og at miraklernes tid ikke er forbi, siger Henrik Christensen.

Han er i tvivl om, hvorvidt bukken er en niender eller en ren otteender. Den regulære stang måler ca. 22 cm, og opsatsen vejer 390 gram.

Denne rå havde ikke problemer med at sætte lam, men hvem ved, om råen i historien satte endnu et lam, der overlevede strabadserne? Foto: Niels Dahlin Lisborg.

Fødselshjælp til rå

THYHOLM: Den pensionerede landmand Reinhardt Lyngs ved Lyngs havde sammen med sin kone først på sommeren en speciel oplevelse. - Vi så en rå komme ind i haven, og hun gik helt op på terrassen, hvor hun lagde sig ind ved en busk. Hun var i fødsel og stærkt afkræftet, for et lam sad åbenbart fast, uden at hun kunne føde det. Efter en time gik hun ud på græsset og lagde sig ved et træ. Vi blev enige om at forsøge at hjælpe hende, så jeg gik ud med et tæppe og et stykke snor, fortæller han. - Råen var nu så afkræftet, at hun slet ikke forsøgte

at flygte. Jeg lagde tæppet over hende og bandt for en sikkerheds skyld bagbenene sammen. Jeg kunne lige få to fingre ind, og det lykkedes mig at lirke det døde lam ud; det lå med hovedet bøjet bagover. Jeg fjernede snoren, lod tæppet ligge over råen og gik ind igen. Efter et par timer rejste hun sig og gik med tæppet hen over hovedet. Min kone fjernede tæppet, hvorefter råen stille forsvandt, siger Reinhardt Lyngs. Parret håber, at råen klarede sig. De ser ofte spor efter råvildt i haven, men det er sjældent, at dyrene færdes i haven ved dagslys.

En anderledes jagtoplevelse

NIBE: Da Daniel Luther var på bukkejagt en morgen 14 dage før sit kirkebryllup (året før var han og hans kone blevet gift på rådhuset), var alt endnu perfekt. Ved solopgang skød han en rævehvalp, og 30 minutter senere skød han en gaffelbuk. - Jeg brækkede bukken op og smed indvoldene ind i noget buskads, hvorefter jeg kørte hjemad. Da var det følelsen kom snigende: Der var noget galt, og til min store forfærdelse opdagede jeg, at jeg havde tabt min vielsesring, fortæller han.

- Jeg kontaktede Danmarks civile Hundeførerforening, der beredvilligt prøvede at hjælpe mig, men tre hunde måtte give op. Humøret var på nulpunktet, og min jagtglæde var gået fløjten. Tankerne kredsede hele tiden om ringen: Havde en ræv ædt den sammen med indvoldene, eller hvad var der sket? Tre dage senere snakkede jeg med en kammerat, der har en metaldetektor, og efter at have testet, at den reagerede på guld, drog vi af sted. Vi opmærkede området i en stor kvadrat, før min kamme-

Har du en god historie,
som du mener fortjener offentliggørelse, så tøv ikke med at kontakte Jægers lokalredaktør!

Maria Metzger · Næstrupvej 41, 7700 Thisted · Tlf.: 40 98 06 09 · E-mail: loknord@jaegerne.dk

Ynglende havørne i Thy

ØSTERILD PLANTAGE: Et havørnepar har gennem nogle år opbygget en meterstor rede i en høj skovfyr i plantagen. I år har de haft ynglesucces, og i skrivende stund i begyndelsen af juli fodrer det travle forældrepar deres to første unger.

- Det er første gang, vi ser ynglende havørn i Thy, og parret har valgt at placere reden nær ved det nationale testcenter for vindmøller i Østerild. Tilsyneladende er havørnene helt upåvirkede af vindmøller, anlægsarbejder og de mange besøgende i testcentret. Men reden ligger i

et svært tilgængeligt område, så de har den nødvendige ro, og det har ikke været nødvendigt at afspærre området. Her i Naturstyrelsen Thy er vi lidt stolte af, at parret har valgt sig at slå sig ned i Østerild Plantage, udtaler projektleder Claus Rasmussen, Naturstyrelsen Thy.

I Lodbjerg Plantage har et ungt havørnepar også forsøgt sig - dog uden held. Men hos Naturstyrelsen Thy håber man på, at det urutinerede par vil få succes i en af de kommende ynglesæsoner.

Det første ynglende havørnepar i Thy fik to unger. Foto: Jens Jørgen Andersen, Naturstyrelsen Thy.

rat gik i gang. Han søgte og søgte, og tiden gik, alt mens mit håb hang i en bristefærdig tynd tråd. På den allersidste kvadratmeter kom der en biiip-lyd, og jeg glemmer aldrig det store smil min kammerat sendte mig, mens jeg kastede mig ned på jorden. Jeg kunne ikke se noget, men endelig fandt jeg ringen nedtrådt i jorden, og jeg var jublende lykkelig og lettet, siger Daniel Luther, mens han konstaterer, at jagtopplevelser kan være mange ting. Men for eftertiden er ringen blevet hjemme, når han er gået på jagt.

Det er ikke altid udbyttet eller trofæet, der giver en jagtoplevelse, man husker for livet. Foto: Privatfoto.

Lasse Lindberg Pedersen har forenet sin hobby med sit arbejde: Han er medejer af Almas Park & Fritid og er daglig leder af jagtafdelingen i Brønderslev. Foto: Per Bach Levorsen.

Guld med egeløv 20 år i træ

HJØRRING JAGTFORENING: På grund af et af foreningens medlemmers præstationer, har Danmarks Jægerforbund været nødt til at lave en ny nål, nemlig en 20-års nål for guld med egeløv, da der tidligere kun har været brug for 15-års nåle.

- Lasse Lindberg Pedersen har skudt riffelmærke til guld med egeløv 20 år i træ. Det er en helt usædvanlig præstation, som jeg tvivler på, at mange i Danmark kan gøre ham efter, udtaler foreningens kasserer, Per Bach Levorsen.

- Jeg begyndte at skyde i skytteforening, da jeg var 10-12 år gammel. Og da jeg som 16-årig tog jagttegn, meldte jeg mig ind i Lilleheden Jagtforening og

skød der, indtil den i 2011 blev lagt sammen med Hjørring Jagtforening, fortæller den 42-årige Lasse Lindberg Pedersen. - De første år var kravene strengere, indtil reglerne blev lavet om for få år siden: Der var kun en eller to mærkeskydninger om året, der var en teoretisk del, man også skulle bestå, og man måtte kun bruge en etbenet skydestok til de seks første skud, hvor man nu må anvende en trebenet. Det er ikke alle år, jeg har kunnet nøjes med et forsøg, men det højeste, jeg har været oppe på, er tre forsøg, siger Lasse Lindberg Pedersen, der til 20-års nålen skød seks 10'ere siddende og tre 10'ere fritstående.

Se flere nyheder fra området i medlemsbladet

Jysk oddertransfusion

SILKEBORG-SJÆLLAND: Bestanden af oddere på Sjælland er yderst minimal og begrænser sig til det vestlige af øen. Derfor tog Danmarks Naturfredningsforening initiativ til, at noget nyt skulle prøves. Med støtte fra 15. Juni Fonden har DN igangsat et pilotprojekt, der i alt skal involvere fem oddere.

Alle oddere skal komme fra Aqua Akvarium & Dyrepark, der i årevis har drevet en lidt afsondret, særlig odderplejestation.

I løbet af forsommeren fik plejestationen indbragt tre store odderunger fra tre forskellige lokaliteter i Jylland, fortæller zoolog Morten Vissing.

– Den første odder blev fundet i en kvægstald ved Brande i meget afkræftet tilstand. Den var groft sagt bare skind og ben. Den anden blev opdaget af nogle børn ved Sejs Skole ved Silkeborg og blev fanget i en kasse i skolegården. Den tredje var kravlet ind i en lade ved Give og hentet af Falck og kørt til Aarhus Dyrehospital og derfra til os. De har alle taget godt på under opholdet hos os, hvor de har været helt afsondret fra mennesker for ikke at blive præget på os. De har selv skullet fange levende småfisk, og det er gået over al

forventning. Brande-odderen vejede kun 3,2 kg, da vi fik den ind, men i løbet af to en halv uge tog den 1,7 kg på! Altså en vægtforøgelse på over 50 %.

Alle tre oddere er blevet grundigt undersøgt. Blodprøver og prøver af deres afføring har bevist, at de alle tre er sunde og raske, og da samtlige tilladelser fra Naturstyrelsen og Veterinærinstituttet var i orden, så var vejen banet for at gå videre med projektet. En specialist – en professor fra Holland – har udstyret hver odder med en gps, så man kan følge deres færden.

Tirsdag den 16. juni blev de tre store unger bedøvet og udstyret med nævnte gps, som er anbragt i et skræddersyet lædersæletøj. Herefter blev dyrene anbragt i kasser, kørt til det vestlige Sjælland og sluppet ud sidst på dagen. Oddere er udelukkende nataktive, og derfor var tidspunktet velvalgt.

Ifølge planen skal yderligere en hun og en han også sættes ud, når der på et tidspunkt bliver indbragt et individ af hvert køn til odderplejestationen, og de har gennemgået de ovennævnte undersøgelser. Ved udgangen af 2015 skal projektet evalueres.

Håbet med pilotprojektet er naturligvis, at de i alt fem oddere vil udgøre stammen til en fremtidig bestand på Sjælland. Her er en af de tre oddere blevet udstyret med gps. Foto: Max Steinar.

Endelig er både kronvildt og dåvildt begyndt at bruge faunapassagen over motorvejen ved Funder. Foto: Max Steinar.

Krondyr på faunapassage

FUNDER: I forbindelse med etableringen af motorvejen (som åbnede i juni 2012) fra Bording til Funder vest for Silkeborg blev der anlagt fire faunapassager. Tre underføringer og én overføring.

Vejdirektoratet og Danmarks Jægerforbund har – som tidligere omtalt på disse lokalsider – lavet et samarbejde omkring overvågning af, hvorvidt vildtet anvender faunapassagerne. Ud fra bl.a. sporaftryk kan det konstateres, at hare, ræv, grævling og råvildt hurtigt og ret flittigt tog passagerne i anvendelse. Derimod har det knebet mere, hvad de store hjortearter angår.

I januar 2015 blev der lavet elektronisk overvågning af overføringen, og i juni kom så det første foto af et krondyr – en hjort – som passerede overføringen. Men det er ikke det første krondyr. Lodsejeren på den sydlige side, Vagn Pedersen, fortæller, at der i sommeren 2014 var to kronhjorte, som flere gange vekslede frem og tilbage over broen. Og i efteråret 14 var der et dådyr, der gik over fra nord til syd. Sandsynligvis den hjort, som nogle dage senere blev skudt hos en nabo, mener Vagn Pedersen.

Forskningschef Carsten Riis

Olesen, Danmarks Jægerforbund, oplyser, at der er lavet en rotationsordning på kameralerne, så alle passager på skift bliver overvåget. Projektet løber til 2020.

Også passagen under motorvejsbroen bliver overvåget, og til Riis Olesens store overraskelse, så har der indtil nu ikke været ét eneste dådyr eller krondyr, som er passeret. Også her er der mange rådyr, grævlinger, ræve og harer, men de store arter holder sig væk.

Hvorvidt de er angste for at gå under broen, eller der er andre negative forhold, kan man kun gisne om, mener Riis Olesen.

– Jeg tror, at de massive hegninger til husdyr på nordsiden nok spiller en rolle, siger forskningschefen. – På begge sider af ådalen er der mange hegn til kvæg og især får. Selv om både krondyr og dådyr sagtens kan springe over et fårehegn, så bryder de sig ikke om det. Vi ved fra erfaringer andre steder, at hvor det overhovedet er muligt, vil dyrene under et hegn i stedet for over. Når hjorte oftere går over end under, skyldes det sandsynligvis udelukkende deres gevirer.

Har du en god historie,
som du mener fortjener offentliggørelse, så tøv ikke med at kontakte Jægers lokalredaktør!

Troels Romby Larsen · Vesterlundvej 40 · 7323 Give · Tlf.: 75 73 60 66 · Mobil: 20 97 53 38 · E-mail: lokmidt@jaegerne.dk

Debut som bukkejæger med bue

RUSKÆR: Hvem vil ikke gerne kunne lægge sin 16. maj-buk på en fælles parade med deltagelse af flere hundrede mennesker? Og er man tilmed debuterende buejæger, er glæden og stolthed den desto større.

Sådan var det for Jan Finker. Han tog buecertifikat sidste år, hvor det lykkedes ham at nedlægge en gråand. Derimod lykkedes det ikke for ham med råvildt før den 16. maj.

Han, hans far og hans bror deles om jagtretten på i alt 27 tønder land ved Trolmosen tæt på Ikast Golfbane. Jan havde fundet flere gode veksler for enden af mosen, hvor han havde opsat en stige ved et træ.

Kl. 7 gik en mindre buk lige forbi stigen. Så tæt på, at Jan ikke ønskede at skyde på grund af den stejle vinkel. Da den var nået ud på 30 meter – og dermed for langt – præsenterede den en flot bredside. Alligevel savnede Jan ikke sin riffel, for spændingen ved oplevelsen var lige præcis så høj, som han havde hørt om fra inkarnerede buejægere.

Kl. 8 var Jan ved at opgive ævred. Han havde anbragt

håndkikkerten om halsen, klar til at kravle ned, da „den store“ dukkede op.

– Jeg kunne høre ham komme lige imod mig, cirka 45 meter borte. Af angst for, at han skulle se den store bevægelse, trak jeg buen allerede da. Men han havde god tid – ikke færre end tre gange skulle han lige stoppe og feje ved et træ. Og da han endelig kom på skudhold, var han bag en busk.

Nu var Jans arm naturligvis begyndt at ryste på grund af anstrengelsen ved at holde den spændte bue. Til hans held satte bukken i gang og kom nu frem i et frit felt på nogle få meter – hvor den gjorde holdt. Da pilen ramte, gav det et lille ryk i bukken, som drejede og gik tilbage i sit eget spor.

– Jeg hørte smældet, da pilen traf ham, så jeg var ikke i tvivl om, at han var ramt. Men hvor? Jeg ventede et stykke tid, kravlede så ned og fandt pilen, der var smurt helt ind i blod. Men der var ingen schweiss! På alle de You Tube-videoer, jeg har set om emnet, har der været masser af schweiss. Jeg ringede derfor til en kammerat med riffel,

Jan Finker havde ikke skudt andet og mere end en gråand med buen, før den 16. maj i år, hvor han var dygtig og heldig nok til at nedlægge denne meget flotte seksender. Foto: Poul Rasmussen.

som kom som „backup“, og vi ledte efter bukken. Den var kun gået 40 meter. Den havde åbenbart stået lidt skråt, for pilen var gået gennem lungerne, men derefter gennem mellemgulvet, og havde trukket en tarm med ud i udgangshullet, som derfor var stoppet til.

Bukken var en stor, flot seksender, som hørte til i den bedre

ende af de 25 bukke, der lå på paraden ved Flugtskydningsbanen Ruskær.

Jan har slet ikke haft riflen ude af våbenskabet i år. Og da han tvivler på, hvorvidt det vil ske igen, overvejer han at sælge den til sin storebror. Den spænding, han oplevede den 16. maj, er gået i blodet på ham!

Jagtmesse etc.

GL. ESTRUP vil søndag den 13. september slå dørene op for årets udstilling om aktiv fritid i naturen. Tidligere års messer var der blot én jagtforening involveret i, men i år har Auning Jagtforening fået følgeskab af jagtforeningerne fra Allingåbro, Vivild og Ørsted. Disse fire foreninger står for arrangementet i samarbejde med Landbrugsmuseet.

Publikum vil kunne se jagthunde i aktion, ligesom der vil være mange udstillere af jagt- og fiskeudstyr. Jagthornsblæserne fra Auning står for dagens musikalske indslag. Har du nedlagt en buk, så medtag trofæet, idet du kan få det opmålt.

Børn kan muntre sig på et gevirværksted, som naturformidlere fra Danmarks Jægerforbund vil bemande. Imens kan de voksne studere knivmageri eller indkøbe nyt grej. Eller studere standene med natur- og biotoppleje, mens de tygger på et stykke dejligt nyligt tilberedt hjortekød.

Den lokale afdeling under Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet vil lave en guidet tur i nærområdet i anledning af „Naturens Dag“.

Det koster 70 kr. at komme ind. Man kan vinde på sit billetnummer. Unge under 15 år kommer gratis ind.

– Farvel og tak!

Efter at have styret disse lokalsider siden 1. januar 1992 viger jeg sædet som lokalredaktør for at blive ansvarshavende redaktør på Jæger. Jeg gør det med roligt hjerte, idet jeg på det varmeste kan anbefale min efterfølger i stolen som lokalredaktør, Troels Romby Larsen. Læserne vil kende ham for talrige velskrevne og flot fotograferede jagtreportager

gennem mange år. Jeg vil stærkt opfordre jer til at gøre startfasen for Troels så glidende som muligt, ved at I hjælper ham med tips om såvel store som små emner. Spændende fra faglige over rent jagtligge emner til udpræget kuriøse historier.

Tak for mange års tro læsetjeneste – og rigtig god medvind til Troels!

Max Steinar

Se flere nyheder fra området i medlemsbladet

En nedlagt råbuk fra Møgeltønder-området var udstyret med et blåt øremærke. Gennem Danmarks Jægerforbunds samarbejde hen over grænsen blev det opklaret, hvordan dét hang sammen.

Buk på grænseplader

MØGELTØNDER: Da Helmuth Thimsen, Toghale ved Tønder, kom hen til en buk, han havde nedlagt nær Møgeltønder, blev han noget overrasket. Det for endte dyr var nemlig udstyret med et blåt øremærke med påskriften 55. Da mærkning af vildt i Danmark kun er tilladt med særlig tilladelse, samlede mistanken sig hurtigt om, at bukken måske kunne være indvandret fra Tyskland, og det viste sig også at holde stik. Danmarks Jægerforbund i Syd- og Sønderjylland har et nært samarbejde med Slesvig-Holstens jægerforbund. Da der gennem dette samarbejde blev taget kontakt til Kreisjägerschaft Nordfriesland kunne man herfra – efter at have forhørt sig lidt rundt i området – melde tilbage, at bukken var mærket sidste år ved Klanxbüll syd for grænsen og således har vandret cirka 10 kilometer mod nordøst, inden den blev nedlagt.

– Jeg reddede den fra grønthøsteren, da den var lam i slutningen af maj 2014, og øremærkede den, så jeg senere kunne kende og aldersbestemme den, fortæller jæger og landmand Hermann Deussing fra Klanxbüll, der ikke foretager systematiske mærkninger af råvildtet, men blot benyttede sig af muligheden, nu da den var der.

– Jeg havde min søn på fem med ude, da vi nedlagde bukken. Det er den tredje buk, hvor han har været med, da den blev nedlagt. Han er helt bidt af det. At denne så havde et øremærke gav lidt ekstra krydderi til oplevelsen, fortæller Helmuth Thimsen.

Er der blandt læserne andre, der kender til nedlagt øremærket råvildt på den danske side af grænsen, hører lokalredaktøren gerne om det.

Kronvildt og landbrug

SYDJYLLAND: 3,1 millioner kroner. Så meget løb kronvildtets markskader sidste år op i for medlemmerne af Jysk Landbrugsrådgivning med base i Billund og Esbjerg. Det viser tal fra en ny rapport, der baserer sig på forespørgsler hos 1.903 landmænd i området.

De mest udsatte områder i det sydjyske er ifølge rapporten Oksbøl/Filsø, Brande/Ejstrupholm, Sdr. Omme/Påbøl, Frederikshåb/Vorbasse/Hovborg samt området syd og øst for Ribe.

Aktuelt viser rapporten, at 1.677 bedrifter ikke havde kronvildtproblemer, 158 havde mindre skader (under 10.000 kr./år), 40 havde væsentlige skader (10.000-25.000 kr./år), og 28 havde store skader (over 25.000 kr./år).

I forhold til tidligere år er omfanget af skader mindsket noget, hvilket ifølge rapporten dog ikke er tegn på en mindsket kronvildtaktivitet, men derimod en konsekvens af, at et stigende antal landmænd går bort fra sårbare afgrøder som kartofler,

majs, raps og korn og slår over på afgrødetyper, der er mindre attraktive for kronvildtet, men som typisk også giver et betydeligt lavere udbytte pr. hektar. Disse driftsmæssige ændringer har, påpeger rapporten, meget større økonomiske konsekvenser for landbruget end de direkte markskader.

På de lokaliteter med betydelige skader melder landmændene samstemmende om en kronvildtbestand, der er større end nogensinde, og efterlyser konkret handling. Indsatsen besværliggøres ifølge meldingerne i rapporten imidlertid af, at den kraftigt stigende bestand ikke kan holdes i ave ved en hårdere beskydning på landbrugsarealerne, idet kronvildtet i jagtsæsonen typisk kun kommer ud på markerne efter skydetid om aftenen og før skydetid om morgenen. De steder, man får en dispensation til regulering af enkelte kronkalve, kan det kun lykkes, fordi der i dispensationen ligger en tilladelse til at skyde før og efter normal tilladt skydetid.

Landbruget i det sydvestjyske efterlyser en hårdere afskydning af kronvildtet for at mindske markskaderne.

Se flere nyheder fra området
i medlemsbladet

Har du en god historie, som du mener fortjener offentliggørelse, så tøv ikke med at kontakte Jægers lokalredaktør!

Hans Kristensen, Østergårdsvej 2, Lydersholm, 6270 Tønder · Tlf.: 21 47 87 49 · E-mail: loksyd@jaegerne.dk

Et enkelt æg klækkede hos edderfuglene i Fiskeri- og Søfartsmuseets nye fugleanlæg. Resten af kuldet blev taget af en krage.

Prædation på museet

ESBJERG: I vadehavspavillonen, der er Fiskeri- og Søfartsmuseets nye anlæg med levende fugle, kan museets gæster på helt nært hold nyde synet af områdets karakteristiske fugleliv – såsom pibeænder, spidsænder, gravænder, klyder og bramgæs. Hvor naturnært livet i fugleholdet er, fik man syn for i foråret. Her havde en besøgende krage nemlig held med at rydde edderfugleparrets rede, således at det kun lykkedes dem at få en enkelt ælling på vingerne. På den måde blev der ufrivilligt sat fokus på det problem, som prædation fra bl.a.

krager og måger er mange steder langs vadehavet.

– Kragen er fløjet ind i pavillonen og har taget æggene, selv om edderfuglene har prøvet at beskytte dem. Den er hoppet helt ind i de redekasser, der er opstillet i pavillonen. Vi så en dag, at den tog tre æg lige i rap. Den fløj ud på græsset og spiste æggene lige efter hinanden, det tog under 10 minutter, beretter udstillingstekniker Claus Smedegaard fra museet.

Har man lyst til at se den nye vadehavspavillon, har museet her i september åbent dagligt fra 10-17.

Glente nedlagt

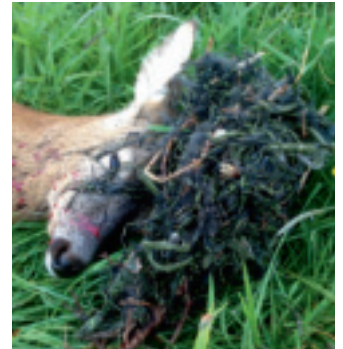
VEJLE: En rød glente, der ynglede i en skov syd for Vejle, blev i forsommeren fundet død tæt på rede-træet. En obduktion viste, at dødsårsagen var et haglskud, idet der blev fundet seks blyhagl i fuglen. Hvor og hvor-

dan glenten har fået den fri-ske skudlæsion med de ulovlige hagl er imidlertid uklart, men hændelsen efterforskes af politiet. Området omkring Vejle har landets tætteste bestand af rød glente.

Pas på med nettene!

RUDBØL: Et efterladt sløringsnet blev skæbnesvangert for en buk ved Rudbøl. Sandsynligvis har den fået nettet omkring opsatsen ved at feje op ad et gåseskjul eller lignende. I kampen for at slippe af med byrden har nettet strammet sig til og er blevet til en sammenfiltret klump, der har spærret for bukkens udsyn fremad. En stor tjørnegren, der havde sat sig fast, så den strittede lige frem, gjorde det derudover svært for bukken at tage føde til sig. Sådan var situationen, da den lokale jæger Hans Thyssen Nielsen første gang så den uheldige buk.

– Den holdt til i mit område ved Rudbøl Sø, og jeg gik måltret efter den dagligt i 10 dage. Men selv om jeg så den flere gange, var afstanden meget stor, og da terrænet desuden er meget fladt, var det ikke muligt at skyde. Den var tydeligt besværet af nettet, der med tiden også blev tungt af mudder. De sidste dage begyndte dyret desuden at halte. Så jeg var glad for, at jeg til sidst fik den nedlagt,

Bukkens opsats var uhjælpeligt filtret ind i sløringsnet. Et godt argument for, at man som jæger rydder op efter sig, når sæsonen er slut, selv om det heldigvis er meget sjældent at opleve, at en råbuk filtres ind som her.

fortæller Hans Thyssen Nielsen.

Under nettet var der en nydelig seksenderopsats. På Hans Thyssen Niensens trofævæg hænger den dog med sløringsnettet på som et minde om en usædvanlig bukkejagtsoplevelse, der også kan være med til at huske os på, at det er en god idé at fjerne skjulene, når jagtsæsonen er slut.

Hold styr på hundene

SLESVIG-HOLSTEN: Sørg nu for at have jeres hunde under opsyn og kontrol. Det sker alt for ofte at får, men også rådyr bliver ofre for strejfende hunde. Sådan lyder den opsang, som Slesvig-Holstens miljøminister, Robert Habeck, i en pressemeddelelse gav delstatens hundeejere, da det kom frem, at det ikke var ulve, men derimod løse hunde, der i sommers havde dræbt fem får nær byen Husum.

Opklaringen skete på baggrund af en DNA-analyse af spytrester på de dræbte dyr, og ministerens udtalelse skal ses i lyset af, at det langt fra er første gang, at hunde står bag husdyrdrab, som man umid-

delbart havde tilskrevet ulve.

Resultaterne fra de i alt 77 analyser, der er foretaget i forbindelse med delstatens handlingsplan for ulve viser nemlig, at man kun i 10 procent af tilfældene med sikkerhed kunne pege på, at det var ulve, der stod bag husdyrdrabene, mens der stod strejfende hunde bag hele 34 procent af drabene. I de resterende undersøgte sager drejede det sig enten om naturlige dødsfald (syge eller dødfødte dyr) eller tilfælde, hvor dødsårsagen ikke kunne fastslås, eller hvor det ikke med sikkerhed kunne godtgøres, om et drab var forårsaget af hund eller ulv.

Nyt koncept for Jagt og Outdoor

FYN: Danmarks Jægerforbund (DJ) har indgået en samarbejds-aftale med Odense Congress Center (OCC) om deltagelse i messen Jagt og Outdoor 1.-3. april 2016.

Omfanget og kravene til de mange frivillige samt de øgede økonomiske udgifter er efterhånden så store for kreds 5, at andre tiltage må tages i brug.

Jagt og Outdoor-messen er et vigtigt mødested for jægere i Danmark og DJ's tilstedeværelse har stor værdi for både Jægerforbundet og OCC. Derfor har DJ indgået en aftale med OCC, så forbundet får en mindre stand på 200 kvadratmeter på messen i 2016, hvor det bliver muligt at teste fremtidige messekoncepter. Aftalen er kommet i stand efter en konstruktiv dialog mellem DJ, HB-medlem Kaj Refslund og kredsformand Georg Guldberg Jensen (GGJ), der er kommet med en række velovervejede input til, hvordan man i DJ med fordel kan udnytte messer på længere sigt til glæde og gavn for alle kredse.

– Som kredsformand er jeg glad for det gode initiativ, DJ har udvist centralt, siger kredsfor-

mand GGJ. – Det medfører, at forbundet fremover løfter en del af byrden med tilrettelæggelse og afholdelse af messen, der således ikke fremover vil belaste kredsbudgettet i samme grad som tidligere. Da DJ's udstillingsstand fremover kun vil være på 200 kvadratmeter, bliver antallet af hjælpere også i et helt andet omfang. Standen vil heller ikke i fremtiden byde på samme antal aktiviteter som tidligere. Det overordnede mål bliver blandt andre at teste et koncept, hvis formål er at hverve nye medlemmer. Det vil således kun være DJ, der er repræsenteret på standen sammen med et begrænset antal personer fra kredsen.

– Jeg kan derfor anbefale specialhundeklubberne at gå sammen, danne en komité og selv rette henvendelse til OCC, såfremt de ønsker at deltage på messen, tilføjer GGJ. Det er en del af aftalen med OCC, og det giver mulighed for selv at få indflydelse på standens størrelse m.m. Sådan vil det være for alle DJ's samarbejdspartnere, der selv har en organisation i ryggen.

Det bliver bl.a. i DJ's infostand 2016, at HB-medlem Kaj Refslund (i midten) kan træffes. Her i dialog med gæster på infostanden i 2014. Foto: Marianne Andersen

Til forbundsmesterskabet sendes fra kreds 5 prøvens tre bedste hunde: (fra venstre:) John Hansen med ruhåren Basse, 230 point, Gert Simonsen med labradoren Kiwi, 224 point, samt Svend Otto Møller og labradoren Spike, 220 point. Foto: Marianne Andersen

En svær prøve

FYN: Det var de små marginaler, der talte, da Danmarks Jægerforbunds (DJ) udvidede apporтерingsprøve blev afholdt på Gudbjerg og Omegns Jagtforenings terræner i Bøllemosen med Poul Erik Rasmussen som prøveleder og Ron Hajrizaf som sekretær. Prøven blev afviklet med 19 hunde, hvoraf 11 bestod, og 8 måtte gå hjem med uforrettet sag. Prøven var samtidig udtagelse til DJ's forbundsmesterskab.

Hvad synes dommerne om banerne?

Poul Bjarne Jensen, dommer ved apportering af fuglevildt, siger: – Det var en supergod bane. Standarden af hundene var høj, men manglende dirigeringssevne gav af og til hundeføreren problemer, og det var årsagen til, at flere hunde stod af.

Anders Warming dømte apportering af hårvildt i en granplantage og udtaler: – Jeg synes, banen var svær, også fordi det var en usigtbar bane. Føreren kunne ikke rigtigt dirigere med sin hund, da han det meste af ti-

den ikke havde kontakt til den. Her kunne en klokke i halsbåndet have været en stor hjælp. Så havde føreren haft en ide om, hvorvidt hunden arbejdede eller blot stod nogle rækker inde i granerne og lurede, hvilket var tilfældet for et par af dem. Jeg havde heller ikke mulighed for at følge hunden, så også for mig ville en klokke have været en hjælp. Banens sværhedsgrad gjorde, at det var her, de fleste hunde dumpede.

Jørgen Christensen, dommer for apportering fra vand, siger: – Det var et prima vandhul med et godt overblik og en tilpas sværhedsgrad. Jeg har kun ros til overs for hundene og deres førere.

Alle tre dommere bemærkede ved prøvens afslutning de fine forhold, under hvilke prøven var afviklet, og alle hjælperne fik tak for deres kompetente indsats.

Ingen af hundene opnåede maksimumpoint på 232. De 11 hunde, der bestod, fik tildelt diplom.

Har du en god historie, som du mener fortjener offentliggørelse, så tøv ikke med at kontakte Jægers lokalredaktør!

Marianne Andersen · Odensevej 24, Nr. Søby · 5792 Årslev · Tlf.: 65 90 22 20 · E-mail: lokfyn@jaegerne.dk

Starten på en flugtskydningsbane

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE (FMK): At få terræn til en miljøgodkendt flugtskydningsbane kræver store ressourcer og kan synes næsten umuligt. Men siden 2010 har Jens Thomsen, Flemming Sørensen og Per Brunsgaard (alle FMK) arbejdet ihærdigt på sagen, og endelig i maj kunne jægere og naboer indkaldes til en offentlig høring samt præsentation af planerne for en kommende skydebane på Nordskov, lidt nord for Ringe. Omkring 80 mennesker var tilmeldt mødet, der blev ledet af seks politikere samt deres embedsmænd, der gennem hele forløbet havde udvist en både god og professionel opbakning til projektet. Konceptet med at spille med åbne kort og indtage offentligheden så tidligt som muligt viste sig at være et klogt udspil.

Ikke alle fremmødte var lige begejstrede for tanken, og flere gav udtryk for et vist forbehold,

selv om prøveskydning forskellige steder i området havde vist støjmålinger under grænseværdierne.

Politikerne skal nu drøfte sagen og vil derefter komme med et udspil til efteråret. Da alle krav til en ny flugtskydnings-

bane er opfyldt, burde vejen videre frem således være banet.

Næste step for jægerne bliver indkaldelse af jagtforeningerne i FMK til sammensætning af en bestyrelse, der bliver ansvarlig for den videre proces.

Det offentlige møde foregik i en god tone, men planerne om en skydebane havde forståeligt nok naboernes bevågenhed. Foto: Jørgen Andersen

Lånehunden Bertha er kendt som en formidabel apportør og er samtidig hurtig som lynet. Foto: Hans Haarsløv

NYBORG: Den årlige rågeregulering er slut, og for nogle af de mere ihærdige har det givet et flot udbytte.

– Vi er en samling jagtkammerater, der hvert år skyder et stort antal rågeunger i forbindelse med den årlige rågeregulering, fortæller Hans Haarsløv. – Også i år fik vi mange, i alt 305. En enkelt et stykke fra reden. Fuglen kunne ikke holde fast på en gren, og så er det godt, vi har vores fantastiske gule labrador Bertha, tilhørende Mogens Schou, med. Ved nøjere eftersyn fik vi forklaringen på problemet. Fuglens ene ben var viklet ind i en plastiksnor, og den ene bagklo på foden var snurret fast til benet, så foden ikke havde nogen gribefunktion. Fuglen havde derfor kunnet se en grim tid i møde, hvis ikke den var blevet skudt.

– Bertha forventer hver gang at komme med på regulering og er samtidig vores plejebarn, når Mogens og hans kone Birthe ikke kan have hende med. Når rågereguleringen går ind, løber Bertha over og lægger sig bag min bil, så hun er sikker på, jeg ikke kører uden hende. Bertha går lige så godt under reguleringen for mig som for Mogens, der ikke engang behøver at deltage.

– Vores rågeregulering er samtidig hyggejagt, og når sæsonen er slut, samles alle gutterne til sild, rågebryst, ost og brændevin, og på den måde går det hele op i en højere enhed, tilføjer Hans Haarsløv.

Et sørgeligt syn

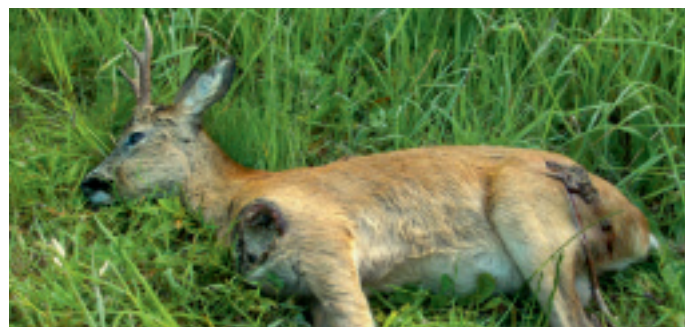
ØSTFYN: En tidlig morgen på bukkejagt fik Niels Skyggelund en kedelig oplevelse. Ud fra naboens område kom en buk haltende, uden at han kunne se hvorfor.

– Pludselig væltede den om, fortæller Niels, hvorefter den kæmpede for at komme op. Det lykkedes, men kort efter væl-

tede den atter om kuld. Da jeg ikke kunne se, hvorfor den opførte sig sådan, listede jeg ca. 75 meter nærmere. Nu kunne jeg se, den havde et stort hul over venstre forbov efter en anskydning. Jeg tror, den har gået sådan længe efter såret at døme, og efter at have aflivet den målte jeg hullet til at være så

stort, at ikke engang min knyttede hånd kunne dække det.

– Bukken må have vist skudtegn samt efterfølgende spor af schweiss, og det undrer mig, hvis ikke en schweisshund har været tilkaldt. Jeg har talt med to jægere i området, der begge har haft schweisshund på en buk, men de kunne konstatere, at det ikke var deres, der begge var ramt i højre side, hvor den her var i venstre. Ingen af deres bukke blev fundet af den tilkaldte schweisshund, siger Niels Skyggelund. – Bukken har lidt unødigt, og jeg opfordrer derfor til, at man altid rekvirerer schweisshund i tvivlstilfælde – hellere en gang for meget end en for lidt. De lidelser, bukken her blev udsat for, tangerer nemlig både det umoralske og uansvarlige set med jægerøjne.

Bukken slap for flere lidelser og måtte efterfølgende destrueres. Foto: Niels Skyggelund

Se flere nyheder fra området i medlemsbladet

Ottedobbelt danmarksmester

STORE MERLØSE: Marie-Louise Achton-Lyng er efterhånden vant til at stå øverst på sejrskamlen. Ikke mindre end otte gange er hun blevet danmarksmester i jagtskydning for kvinder i Dansk Flugtskydnings Forbund (DFF), og så har hun såmænd vundet Danmarks Jægerforbunds mesterskabsskydning syv gange. Det er formentlig danmarkrekord. Ved DFF's seneste mesterskab, hvor der skydes til 120 lerduer, skød hun 113 i 121 skud. Resultater af den kaliber kommer ikke af sig selv.

– Jeg har skudt, fra jeg var 14, så jeg har efterhånden 20 års erfaring, siger Marie-Louise, der skyder 15.000-20.000 skud om året. Ud over at skyde lerduer på topplan er Marie-Louise ivrig jæger med såvel haglgevær som riffel. Udover at være danmarksmester har hun i øvrigt følgende danmarkrekorder for kvinder: Ved Danmarks Jægerforbunds

Marie-Louise Achton-Lyng vandt i juni for ottende gang Dansk Flugtskydnings Forbunds mesterskab i jagtskydning for kvinder. Privatfoto

mesterskabsskydning, hvor der skydes 40-duers jagtskydning, har hun skudt 38/40. Ved DM i DFF's regi, hvor der skydes 3X40 duer, har hun skudt 117/121.

Desuden var hun den første

danske kvinde, der skød 40 duer i en DM-finale i DFF-regi.

Hun har i øvrigt udsat to af sine pokaler fra DFF og DJ som vandrepokaler. De skal ikke bare stå i hendes skabe, men ud på banerne, hvor andre også har

mulighed for at vinde dem, mener hun.

– Jeg synes, det er vigtigt at hjælpe nye skytter i gang, og jeg underviser en del unge skytter og har undervist på DJ's kurser for flugtskydningsinstruktører. – Jeg har i øvrigt kun én haglbøsse, en Perazzi, som jeg har skudt med de seneste otte år. Man skal ikke skifte mellem flere geværer, hvis man vil være med i toppen, siger Marie-Louise Achton-Lyng. Også på det organisatoriske plan har hun markeret sig og er den eneste DJ-kredsformand, der ikke bor i sin egen kreds. Forklaringen er, at hun er kredsformand i kreds 7, men i dette år er flyttet til kreds 6, hvor hun bor 200 meter fra sin gamle kreds. Det er dog tilfaldt efter DJ's regler.

Marie-Louises mand, Rasmus Achton-Lyng, ved i øvrigt også, hvordan man knuser lerduer. Ved DM vandt han en bronze-medalje i seniorrækken og en sølvmedalje i åben række.

Færre eftersøgninger

LOLLAND-FALSTER OG SYDSJÆLLAND har nogle af Danmarks tætteste råvildtbestande samt en del dåvildt og på Sjælland også spredte kronvildtbestande, alligevel er for eksempel Guldborgsund Kommune, der dækker hele Falster og det østlige Lolland, et af de områder, der har færrest eftersøgninger set i forhold til antallet af nedlagte dyr.

En af de legitimerede schweiss-hundeførere i området er Rune Rübner, der har adskillige års erfaring med schweissarbejdet. – Jeg undrer mig over det lille antal eftersøgninger. Hvorfor skulle jægerne her være meget bedre skytter end dem i andre dele af landet? Det lyder ikke som en fornuftig forklaring, siger han.

Lolland-Falster er præget af en række godser og andre store jordbesiddere, hvor råvildt næsten udelukkende skydes med

riffel. Selvfølgelig kan nogle af de nedlagte dyr været fundet af hunde, der ikke optræder i

schweissregistret, men næppe i et omfang, så det kan forklare de store forskelle i forhold til andre dele af landet. Uanset årsag må man her ved starten på hjortejagten opfordre jægerne til at

bruge schweisshundeførerne, hvis der er den mindste mistanke om, at et dyr kan være anskudt.

„De to erfarne schweisshundeførere Rune Rübner og Palle Eriksen, fortæller om skudtegn ved et fingeret anskudssted“. Foto: Ole Eriksen

Har du en god historie, som du mener fortjener offentliggørelse, så tøv ikke med at kontakte Jægers lokalredaktør!

Ole Eriksen · Kaløgråvej 18, Kallø, 4990 Saksøbing · Tlf.: 54 70 48 89 · Mobil: 40 15 93 37 · E-mail: lokvest@jaegerne.dk

Den nysgerrige rævehvalp sprang først ind til passageren og så om bag i bilen og hilste på den gamle Labrador. Privatfotos

Nysgerrig rævehvalp

FEMØ: Trods sin ringe størrelse har Femø en ret stor rævebestand. Hver gang øen er sluppet af med de ubudne gæster, der tolder hårdt af øens mange ynglende ande- og vadefugle, kommer nye over isen. Det lave vand imellem Lolland og Femø har lavt saltindhold og fryser hurtigt til. I denne sommer har øen, der er på godt 11 kvadratkilometer, huset tre-fire kuld rævehvalpe.

En af femøboerne, Esben Roug, havde i begyndelsen af juni en meget speciel oplevelse med en nysgerrig rævehvalp. – Sammen med en kammerat havde jeg været ude at røgte ruser, og på hjemvejen så vi en rævehvalp sidde midt på vejen. Den havde ikke tænkt sig at flytte sig, så min kammerat steg ud af bilen for at jage hvalpen væk, beretter Esben. I stedet for

at stikke af sprang den ind i bilen og op på Esbens skød. Herefter sprang den om i bilens varerum og satte sig pænt ved siden af den gamle Labrador, der noget betuttet så på den frække rævehvalp, som den på ingen måde generede.

– Da rævehvalpen havde fået stillet sin nysgerrighed, satte vi den ud af bilen, jeg tror, den løb hjem og sladrede til sin mor, siger Esben Roug med et smil. Måske har han selv en ræv bag øret.

Femø Jagtforening kan i øvrigt bryste sig af at have 10% af øens befolkning som aktive medlemmer, hvilket vil sige ca. 12 personer. Det må vist være danmarkrekord. Ved det årlige vildtspil på Femø kro er der altid fuldt hus med 100 deltagere. Det er slet ikke så ringe endda.

Abnorm buk

MIDLLOLLAND: Årets bukkepremiere var mange steder præget af kulde, og der var derfor ikke meget aktivitet hos råvildtet. En af de heldige, der alligevel fik en buk i sigtekikkerten og på paraden var Mike Petersen, der sammen med en kammerat lejer et revir i Kartofofte.

– Jeg var på plads i skydetårnet klokken 10 minutter i fem, men udover at der gik en lille og en gammel rå på marken i et par timer, skete der ikke meget, beretter Mike. Et vildtkamera havde et par uger tidligere fotograferet en buk med en abnorm opsats med tre stænger, og det var den, Mike håbede ville vise sig.

Da klokken var blevet otte, regnede Mike ikke med, at der ville ske mere, så han rejste sig for at kravle ned fra tårnet. Det fik råerne, der i mellemtiden havde sat sig, til at gå tværs over marken og sætte sig igen. Det samme gjorde Mike.

– Et kvarter over otte kom bukken ud, og den døde i knaldet for et skud på 50 meter. Jeg var helt rolig, da jeg skød bukken med min Schultz & Larsen i kaliber .308 W., først da jeg sad ved bukken, kom bukkefeber, men da var den også rigtig slem, siger Mike Petersen.

Den 25-årige jæger bestod jagtprøven i 2012, og riffelprøven samme år. Sidste år skød han sin første buk, og den abnorme buk med tre stænger var blot hans anden buk. Mike er godt klar over, at han sikkert ikke kommer til at skyde en buk med en så speciel opsats igen.

Mike Petersen skød denne abnorme buk på premieren morgenen. Bukken har som normalt to rosenstokke. Foto: Ole Eriksen

Se flere nyheder fra området i medlemsbladet

Flere ynglende traner

LOLLAND-FALSTER: Ligesom andre steder i landet er tranerne ved at have bidt sig fast som ynglefugle på Falster, blandt andet i Bøtø Nor-reservatet, hvor et enkelt tranepar i de senere år har fået unge(r) på vingerne. Som tidligere omtalt på disse sider har man udført en kombination af naturpleje og sikring mod oversvømmelser. Og det har omgående givet resultat.

– Vi var dårligt nok færdige med arbejdet, før et nyt tranepar indfandt sig, og de har præsenteret en unge, fortæller Anita Pedersen, der er biolog i Guldborgsund Kommune og projektleder på EU Life Østdanske Højmoser.

I Naturpark Maribosøerne har der i de senere år opholdt sig traner, der har været trompeteret og udvist anden ynglead-

færd, oplyser Naturvejleder i Lolland Kommune, Uffe Nielsen. Der er dog ikke tidligere set unger. I maj i år så Uffe Nielsen imidlertid et par traner gå med en unge på en afsides eng. Fuglene er ifølge naturvejlederen meget sky og skjulte omgående ungen, da de fornemmede, at han var i nærheden.

Naturpark Maribosøerne har i år kunnet byde på endnu en ny ynglende art. En hvinand har ruget i et stort træ. Hvinænderne er almindelige i området både

sommer og vinter, men er meget fåtallige ynglefugle i Danmark og ikke tidligere konstateret ynglende i naturparken. Den smukke dykand yngler i huller i hule træer, og dem er der ikke mange af i den danske natur. Andre steder har man haft held med at opsætte redekasser til hvinænder, og det overvejer man nu at gøre i Naturpark Maribosøerne, der blandt de mere sjældne ynglefugle tæller havørn og rørdrum.

En ny bekendtgørelse for Arresø skal sikre mere fred i Arresøs største rørskove til glæde for blandt andet denne bæver fra Arresø. Foto: Naturstyrelsen Nordsjælland

Bæverne trives

NORDSJÆLLAND: Bæveren har travlt i det nordsjællandske landskab, og rigtig mange har været heldige at se bæveren i Pøleå på en strækning nord for Hillerød. – Mellem Strødam Engsø og Solbjerg Engsø har man kunnet iagttage både bæveren og dens aktiviteter fra cy-

kelstien som på denne strækning løber langs med åen. Bæveren har været meget aktiv gennem hele foråret og sommeren med, hvor man har kunnet se to-tre bævere hver aften, fortæller Niels Worm, der er Naturstyrelsen Nordsjællands vildtkonsulent.

I 2009 blev i alt 24 nordtyske bævere udsat i Pøleå og Arresø. Et par bævere er siden fundet døde, men man ved også med sikkerhed, at der også kommer nye bævere til, og at bestanden forhåbentlig vil vokse i årene fremover.

Havørne- unger igen

ROSKILDE: Nationalparker og havørne hører sammen, de store fugle har brug for stor natur. Også i Nationalpark Skjoldungernes Land trives ørnene, og igen i år kom der to unger på vingerne fra reden på Bognæs. – Dermed er der i alt kommet 18 havørneunger på vingerne her siden 2007, siger Bent Bardtrum, der er Dansk Ornitologisk Forenings redekoordinator for Bognæs i Projekt Ørn.

– Der er masser af føde i bunden af Roskilde Fjord bl.a. hornfisk og blichøns. Ungerne i skarvkolonien på Bognæs og sølvmågekolonien på Elleøre er også et nemt bytte for havørnene.

Med lidt tålmodighed er der ofte chance for at se ørnene, når de gamle fugle kommer med mad til ungerne, eller når ungerne selv gør deres første forsøg på at tage et bytte.

Det første par havørne kom til Danmark i 1995, og der er nu over 60 par i Landet.

– Det er en glædelig udvikling, der betyder, at man de fleste steder i landet kan opleve det imponerende vingefang på 2,5 meter, fortæller Bent Bardtrum.

Mange abnorme bukkeopsatser

BORNHOLM: – Under bukkejagten er der nedlagt en del råbukke med abnorme opsatser på Bornholm, blandt andet på et af de jagtterræner, hvor vi driver vores bukkejagt, fortæller Tonni K. Larsen. Han fortsætter: – Lidt usædvanligt observerede vi faktisk inden jagten seks forskellige bukke med abnorme opsatser.

Et fællestræk var også, at alle dyrene var små og svage. Vi besluttede derfor at frede lovende unge bukke og alene rette skytset mod de abnorme og svage bukke.

Planen lykkedes, idet fem af de nævnte seks bukke blev nedlagt i området.

Fælles for alle opsatserne er, at de er små og forkrøblede. Foto: Privatfoto.

Se flere nyheder fra området
i medlemsbladet

Har du en god historie,
som du mener fortjener offentliggørelse, så tøv ikke med at kontakte Jægers lokalredaktør!

Peter Lassen · Dyrehaven 1, 2800 Lyngby · Tlf.: 45 80 54 46 · E-mail: lokost@jaegerne.dk

I 1687 blev Store Dyrehave indrettet med snorlige veje og et samlingspunkt i midten. Her på jagtstierne blev byttedyrene drevet frem mod kongen ved hjælp af jagthorn, hunde og heste. Foto: Peter Lassen

Jagtlandskab er verdensarv

NORDSJÆLLAND: Midt i sommerferien blev det Nordsjællandske Jagtlandskab (parforcejagt) endelig optaget på UNESCOs liste over verdensarv. Direktør Jette Baagøe fra Jagt- og Skovbrugsmuseet har gennem

en årrække været primus motor for arbejdet, med at sikre dette unikke stykke danmarkshistorie for eftertiden. Det optagede område er: Jægersborg Dyrehave, Gribskov og Store Dyrehave. Som jæger er det en ople-

velse at færdes på de lange lige vejsystemer, der stråler ud fra stjerneformationen i skovene. En god efterårstravetur kan give en fornemmelse af Christian den 5.s stort iscenesatte jagtskuespil, hvor kongen og hans

gæster red efter den udvalgte hjort med mængder af store hunde.

Kong Christian den 5. besøgte i 1662 Solkongen Ludvig XIV på pragtslottet Versailles og fik her ideen til at omdanne de kongelige nordsjællandske jagtmarker til parforcejagtsystemet.

UNESCO-komiteen siger i sin begrundelse for optagelsen bl.a., at parforcelandskabet i Nordsjælland er et „usædvanligt og velbevaret eksempel på, hvordan den europæiske baroks værdier blev omsat i design af naturen“.

Udnævnelsen kan fremadrettet ses som et godt kort på hånden for fortalerne for Nationalpark Kongernes Nordsjælland. I forbindelse med optagelsen på listen over verdensarv gav Hille-røds viceborgmester, Kirsten Jensen (S), udtryk for håb om, at udmærkelsen kan presse Folketinget til at få vedtaget Nationalpark Kongernes Nordsjælland. Hun sagde blandt andet: – Det er på høje tid, og UNESCOs beslutning skal føre til, at vi endelig får vores nationalpark, der har alle de kultur-, naturhistoriske og miljømæssige karakteristika, man kan ønske sig, men som Folketinget mangler at vedtage.

Udsætning af oddere

VESTSJÆLLANDS hårdt trængte odderbestand har fået tilført tre unge midtjyske oddere, der skal sikre frisk blod til bestanden, der skønnes at være under den tærskel, hvor den vil kunne overleve.

Odderen er en dansk ansvarsart, og derfor indgår den i det nationale naturovervågningsprogram NOVANA. Arten eftersøges derfor hvert femte år i samarbejde med DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi.

Odderbestanden i Jylland vurderes nu at have en gunstig bevaringsstatus, mens odderbestanden på Sjælland vurderes

at have en ugunstig bevaringsstatus. Derfor udsatte Danmarks Naturfredningsforening midt på sommeren tre jyske oddere i det vestlige Sjælland. Udsætningsstederne er efter lodsejernes ønske ikke offentliggjort; de nye indbyggere skal have fred og ro til at etablere sig.

Beslutningen om udsætningen er truffet med opbakning fra Kalundborg, Sorø, Odsherred og Holbæk Kommuner. Danmarks Naturfredningsforening står for projektet, og 15. Juni Fonden støtter projektet med godt 300.000 kroner.

Odderen er nataktiv, og dens foretrukne bytte er frisk fisk fra åen. Foto: Peter Lassen

Anne Vest med sine hunde
Sveske, Joey og Lotte.

Jægerens bedste ven

Jagtsæsonen står for døren, og du har måske købt nyt og funktionelt jagttøj, trænet på skydebanen og plottet de første jagter ind i kalenderen. Du er med andre ord klar, men er din jagthund også?

Tekst: Lene Midtgaard, Danmarks Jægerforbund **Foto:** Lene Midtgaard m.fl.

FOR 10 ÅR siden købte jeg min første labrador. Hånden på hjertet var det nok mere held end forstand, at hun blev en god jagthund - om end noget selvstændig. Til gengæld vækkede hun min interesse så meget, at der nu bor hele tre labradorer hjemme hos mig - samt to Jack Russell-terriere ikke at forglemme. Hun vækkede også min nysgerrighed, i forhold til hvordan jeg kan give mine hunde de bedste arbejdsbetingelser, når nu de skal knokle for mig hele jagtsæsonen.

Gennem tiden har jeg gjort mig nyttige erfaringer i forhold til mine jagthundes ve og vel, men på mange områder har jeg meget at lære. Derfor har jeg søgt råd hos dyrlæge Anne Vest og de to erfarne jagt- og hundesportsfolk Lars Mejlby og Helle Golstrup.

Dyrlæge Anne Vest, fra Dyrlæge-gårdens Dyreklinik i Våbensted og Dyrlægehuset i Naskov, har 10 års erfaring som dyrlæge og har gennem tiden haft mange jægeres hunde gennem hænderne.

Jagt- og hundesportsfolkene Lars Mejlby og Helle Golstrup er begge ivrige hundeførere på både markprøver og jagt. Derudover er de erfarne instruktører og underviser andre hundeførere og deres hunde. Sammen har de kennel Seahill High Wind og har opdrættet labradorer siden 1990.

De tre erfarne folk har givet mig nogle gode råd, som jeg har forsøgt at samle i artiklen her, så du kan have dem i tankerne både før og i løbet af jagtsæsonen.

Indholdet i min førstehjælpstaske til mine jagthunde. Fra venstre: Diverse sugende kompresser, øreskyl, klorhexidin pudder, øjenskyl, selvklæbende forbinding, saks og sårrensende servietter.

Kløer

Det lyder måske banalt, men en vigtig forberedelse til jagtsæsonen er at sørge for, at hundens kløer er kortklippede. Ifølge Anne Vest går alt for mange hunde rundt med for lange kløer, og de er dermed i fare for at knække kløerne. Det kan være smertefuldt, og i nogle tilfælde kan det medføre en infektion. Hvis uheldet er ude, og der alligevel knækker en klo, kan området renses med en mild opløsning af sæbespån.

Fysik og mental træning

Det er en god ide at holde jagthundes kondition ved lige uden for jagtsæsonen, og det er måske særligt vigtigt for de ældre hunde. Det kan være hårdt for leddene hos en ældre hund at komme med ud at løbe eller cykle. Derfor er svømning en oplagt motionsform for ældre hunde, som skal have opbygget noget muskelmasse, da svømning er den mest skånsomme træningsform af alle. Svømning er ren muskeltræning og vil ikke belaste knogler og led, som eksempelvis løb eller cykling vil gøre.

Helle Golstrup fremhæver den „skjulte“ konditionstræning, som ligger i ganske almindelig hundetræning og lufttiture. Lars Mejlby understreger, at det er mindst lige så vigtigt at holde jagthundes mentale kondition ved lige. De daglige lufttiture bør også bruges til dette. Medbring en bold eller en dummy, indlæg lidt træning, og lad hunden bruge hovedet.

- En af mine kæpheste er den måde, man har hund på. Eksempelvis det der med at lukke den ud i haven, mens man laver kaffe og går i bad, og så kan hunden være alene imens. Man burde tænke noget mere over, at hvis man skal have en velfungerende hund, så skal den have oplevelser sammen med dig; det skal ikke være noget, den får på egen hånd ved at jage >

Vaccinationer

Som jæger bør man have styr på hundens vaccinationer. De fleste følger det almindelige vaccinationsprogram. Du bør også overveje at vaccinere din hund mod kennelhoste og leptospirose.

Leptospirose, der også kendes som Weils sygdom, ses heldigvis forholdsvis sjældent i Danmark. Hunde, som færdes i vådområder, har dog en øget risiko for at blive smittet, da smitten overføres ved kontakt med urin fra rotter – enten i form af direkte berøring eller ved kontakt med vand med rotteurin. Opdages og behandles leptospirose ikke i tide, vil det medføre døden. Vaccinen mod leptospirose skal fornyes hvert år.

Kennelhoste er en luftvejsinfektion, som består af både bakterier og virus. Hunden kan være smittet med kennelhoste i op til 10 dage, før de første symptomer viser sig. En smittet hund vil også kunne smitte andre hunde i den periode samt et par uger efter, den er blevet symptomfri. Hunde med kennelhoste vil være nedstemte, hoste og evt. hoste slim op. De kan også få feber. Det er muligt at vaccinere mod kennelhoste, og hundene vil ofte være godt beskyttet, men risikoen foreligger stadig. Medmindre der tilstøder komplikationer i form af bakterielle infektioner, vil hunden komme sig i løbet af et par uger.

Det er ifølge Anne Vest også vigtigt at forebygge flåtangreb. Der findes flere flåtbårne sygdomme, som hunde kan blive meget syge af. Du kan forebygge flåtangreb med enten Frontline eller Bayvantic i nakken. Eller i form af tyggetabletten Bravecto, som holder i 12 uger. Tyggetabletterne er receptpligtige.

Alle jagthunde vil have glæde af at få et dækken på, når de er kolde og våde.

➤ solsorte eller grave huller. Man bør i stedet bruge et kvarter eller to flere gange om dagen på at gå en tur og i stedet være et makkerpar, siger han.

Vedligeholdelse af den mentale kondition er især vigtig i perioden 1. februar til 30. august, hvor mange jagthunde ikke bliver holdt i gang. Ifølge Lars Mejlbj og Helle Golstrup behøver der dog ikke nødvendigvis altid at være tale om jagtligt relevant træning uden for jagtsæsonen. Det vigtigste er bare at gøre noget, uanset om det så er agility eller noget andet, bare det er med til at styrke samarbejdet mellem hund og fører.

Førstehjælpstasken

I løbet af de fleste jagthundes liv vil de på et eller andet tidspunkt komme til skade, og så er en førstehjælpstaske uundværlig.

I hundens førstehjælpstaske bør der som minimum findes følgende: Veflex (selvklæbende forbindelse), sugende kompresforbindinger eller evt. et par hygiejnebind og øjenskylllevæske. Døjer din hund med øreproblemer, kan du med fordel medbringe Malacetic-øreskyl mod gærsvampe, som bruges forebyggende, inden hunden skal i vandet og derefter. Klorhexidin og sårrens er også nyttigt at medbringe.

Læg en forbindelse

En af de skader, en jagthund ofte pådrager sig, er en skåret pote. Den har måske trådt på en skarp flintesten eller et glasskår. Sørg for at skylle såret, og rens det om nødvendigt med klorhexidin eller sårrens. Forbind med det sugende kompres og veflex. Hvis flængen er meget dyb eller sidder uden for trædepuden, bør du efterfølgende opsøge dyrlægen.

Brug aldrig brun sæbe, blå biotex, kopattesalve eller hvad andre husråd foreskriver. Hvis du mener, der er behov for brug af sæbe, kan du anvende en MEGET mild opløsning af sæbespån.

Har hunden fået en flænge i øret, renses såret om nødvendigt, og det forbindes med kompres og veflex. Vip øret op på hovedet, når det forbindes, så er der styr på, hvor blodet ender, hvis hunden ryster på hovedet - ellers kan det blive noget rigtigt svi-neri, når hunden kommer ind i bilen.

Ud over førstehjælpstasken fremhæver Anne Vest vigtigheden af altid at medbringe et håndklæde samt en fed proteinrig snack til hunden i tilfælde af, at dens blodsukkerniveau falder.

Det er dog ikke altid nødvendigt at fodre sin hund i løbet af dagen. Lars Mejlbj og Helle Golstrup har personligt gode erfaringer med, at deres hunde holder et stabilt blodsukkerniveau gennem en lang jagtdag med to daglige fodringer. En tidligt om morgenen og en om aftenen. Foderet opløses i vand, så det optages lettere af hunden.

Dækken

Ved overbelastning af halens muskler kan nogle hunde få watertail, hvor halen hænger slapt ned og nærmest virker, som om den er lam. Det kan være meget smertefuldt for hunden, og det kan være nødvendigt at søge dyrlæge, der kan ordinere noget smertestillende. Du må *aldrig* selv begynde at give hunde smertestillende piller som eksempelvis Panodil og Pinex. I værste fald kan det medføre leversvigt! Husk derudover at holde området varmt. Langt hen ad vejen kan watertail forebygges ved at medbringe et håndklæde, som hunden frotteres grundigt med. Bagefter kan du med fordel give den et dækken på.

Mange har dog den holdning, at hunde er skabt med pels, og derfor

Helle Golstrup

Foto: Bent Jørgensen www.webdogs.dk

Kommer en hund til skade under en jagt, er det en god ting, at kunne fiske hundens førstehjælpsskabe frem fra bilens bagagerum, for en sådan bør man altid have med sig. På disse fotos ses, hvordan et snitsår forbindes, med remedier fra en førstehjælpsskabe.

kan de sagtens holde varmen. Både Anne Vest og Helle Golstrup er dog store fortalere for brugen af et dækken. Helle har også mødt skepsis imod hendes brug af dækken, men som hun siger: - De bliver lynhurtigt tørre - selv i løbet af en frokostpause! Hunden bruger også meget mindre energi på at gøre sig selv tør, fordi dækket hjælper den. Vi skal passe på dem, mens vi har dem, slår hun fast og fortæller, at deres to gamle hunde fylder 10 år om et par dage uden at have væsentlige skavanker efter et langt liv med jagt, træning og markprøver. Begge er stadig aktive jagthunde. De to hundeførere mener, at det blandt andet skyldes deres brug af dækken.

Anne Vest sammenligner en aktiv jagthunds arbejde med at løbe et halvmaraton: - Forestil dig, at du efter løbet bliver sat ind i en kold bil i dit våde løbetøj. Du er varm, du får ikke noget at spise, og du får ikke lov til at skifte dit tøj. Efter en time bliver du bedt om at stige ud af bilen og løbe et halvmaraton igen. Hvordan ville du så selv præstere? Det kan godt være, lysten er der, men du vil nok ikke præstere særligt godt rent fysisk. Derudover forlænger det hundens holdbarhed, at den ikke sidder og bliver kold og afkølet på sine led.

Med de gode råd in mente ønsker jeg alle hunde og hundeejere en god jagtsæson.

lmi@jaegerne.dk

Lars Mejlby

Foto: Bent Jørgensen www.webdags.dk